

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám.
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap u'án is.

II. év.

Budapest, 1898, szerda, július 6-án.

185. szám.

Az utolsó kívánság.

Akit már a siralomházba tettek, a legritkább esetekben szokott magának divatos ruhákat rendelni vagy új építkezési terveket készíttetni. Annak már csak utolsó kívánsága van.

Mint a vármegyének is. A tekintetes vármegyeről mindenki tudja, hogy a lex Szápáryana óta a siralomházban ül és a megélésre nincsen reménysege, a kimúlásra pedig még mindig nem harangoznak neki. Csak vár behunyt szemekkel. És ebben a különös fél-életben természetesen kevés a kedve, hogy mozogjon. Ha röstelli is talán egy és más tekintetben az ósdiságát (hiszen érzi, hogy emiatt mondlák ki rá a szentenciát), az újabb idők divatja szerint még sincs kedve berendezkedni. Mire? Arra a kurta időre, ami még előtte van? Igazán nem érdemes, gondolja magában, és azalatt nem egyszer hallja, hogy a közigazgatást ekkor meg ekkor fogják államosítani.

Csak hogy az esztendők sorra mulnak és még mindig nem államosították. Egy-egy panaszos alkalommal, ha a minisztereknek valami nagyon slendrián dolgot vetnek a szemükre, a kegyelmes urak maguk elé kapják az államosítás ígéretét, mint valami pajzsot s olyankor néhány napig átrezeg az egész országon a hír: jön az állami adminisztráció! Vagy új ülésszak van küszöbön s a minisztereknek programot illik adni; akkor

megint kibukkan a homályból a jelszó, hogy már erősen készülnek a közigazgatási javaslatok. De a parlamenti ülésszakok is leperegnek és nem hozzák magukkal a sokszor ígért javaslatokat.

Ebben a játékban pedig nem az a legszomorubb, hogy azok a javaslatok késnek. A jó ég tudja, lesz-e igazán olyan regeneráló hatásuk, ahogy Grünwald Béla óta esztendők során hangoztatják. Lehet, hogy igen. És mindenestre jobb lesz, mint a mai igazgatás, amelyről azok is csak hallgatnak (mert jót nem tudnak róla mondani), akik ragaszkodnak hozzá. Lehet azonban, hogy csak vödör lesz a csöbör helyett s az igazságot egyikkel sem lehet majd ki-meríteni. Maga az államosítás tehát nem volna olyan égető, mint amilyen káros a vég nélkül való halogatása. Hogy az államosítás el van határozva törvényben és még sem akar elkövetkezni.

A vármegye ezen a felemás állapoton sem megy tönkre, hanem teljesíti a kötelességét legjobb tehetsége szerint. Jó katona és égethetik alatta a hidat, még akkor is a tisztét végzi. De tönkremegy az a megyei tisztviselői kar, amely ebben az időben csinálja a közigazgatást. Ez ugyan az örökös változás közepette az örök mozdulatlanyságot kénytelen képviselni. Minden intézménynek emberei megéreztek már a megváltozott idők némely áldását, egyesek már a harmadik fizetési osztállyal járnak előbbre azóta, csak a megyei tisztviselők nem

tudnak róla semmit, hogy a magyar állam kizökkent a deficites kátyuból és tisztességesen iparkodik előre. Ők ma is olyan nyomoruságos és megyék szerint szeszélyesen változó fizetéssel tengődnek, mint amikor a törvényhozás egy egész nyarat húzott ki meddő vitatkozással az adminisztráció államosítása okáért.

Pedig az új idők, ha a kincsekből nem is, a terhekből elég sokat raktak a megyei tisztviselők vállaira. Ami bajt a szocializmus csinált és nem csinált, azt mind a vármegye tisztviselőin szokás számon kérni. Hogy a gazdasági bajok orvoslására kidolgozott törvények átmenjenek a nép vérebe és az első idők nehézségei elsimuljanak, a végén az is a megyei tisztviselők dolga. Mellette pedig akad a megyén munka mindenkor, sőt természet szerint sokasodik. A tisztviselői kart pedig nem erősíti és nem frissíti fel a vármegye. Áll tehát a régi két tisztikar a régi kis fizetéssel: egy ódon fegyverzettől ott felejtett kicsi tábor, amelynek a legnagyobb és legmodernebb felszerelésű hadsereggel kell megbirkóznia.

És az ilyesmi nem mehet sokáig. A kis tábornak el kell púsztulnia és az nagyon kevés vigasztalás, hogy hősiesen pusztul el. Pedig erre is el van szánva, úgy látszik. Hiszen köröskörül mindenki az állam felé tolong, hogy helyzetének javítását kérje, egyházak és iskolák, papok és tanítók sürögnek a forrás körül — a megyei tisztviselők pedig némán robotol-

Az unoka.

A városba vívő országút baloldalán áll a kovácműhely. Egész napon át, késő alkonyatig hallatszik belőle az üllő és a kalapács lár-mája: Tim, tim, tim. Az üllő meg a kalapács ugyancsak mulatnak; hadakozásukból nem esik kár bennük, csak a közéjük vetett vasrud jajgat és szórja a sziporkát, ami nagyon tetszik az embereknek. Mert mindig nagyon mulatságos, ha jajgat az, akit ütnek és kinjában tüzes sziporkákat izzad. Nemcsak mulatságos, hanem poétikus is. Milyen hangulatot ébresztő dolgok: az esthajnal, a „tim, tim, tim” danáját éneklő vas, a szürkülő félhomályba kirepülő tüzes csillagok. Sok poeta lelte már ezekben gyönyörűségét.

A gyönyörűség mögött persze ott rejtőzik az izzadó, dagadtkepű gyerek, amint kézzel-lábbal nyomja a fujtatót; a rosszkedvű, káromkodó legény, aki napról-napra tízennégy órán át forgatja a pörölyt; a verekedő mester, akinek mindig kevesebb a pálinkája, mint a munkája, amiért el is páholja szorgalmasan a feleségét.

Hanem azért az izzadó vas hangosan kiáltja világá: Tim, tim, tim; és a tudatlan emberek gyönyörködnek benne.

Hát ha még ezek a tudatlan emberek nem is gyalogszerrel, hanem pompás fődött batárban vonulnak el az éneklő műhely mellett. Milyen jó azok közül a remek rugalmas párnák közül szemlélni a közönséges emberek vesződségét! Meg is áll ilyenkor az a szerencsés halandó, akibe valamivel több poézis

szorult, szót vált a boldogan hajlongó mesterrel és barátságos kézintések közt hajtat tovább.

Az urasági batárban ugyan csak a nagyságos jószágigazgató ur szokott végighajtatni az országuton, mert a kegyelmes asszony, az öreg hercegnő, már vagy tizenöt esztendő óta a világot járja. Egyetlen unokája, a boldogult gróf urnak a fiaeskája ugyanis kész nyomoréknak született. Kisgyerek kora óta olvadni kezdtek a csontjai: ezekben keresett foszfort, meg meszet a világ minden fürdőjében a kegyelmes asszony. A kastélynak, a nagy parknak, az óriás hitbizományának Kovács Pál jószágigazgató lett a teljhatalmu ura, aki nem azért demokrata, hogy a batárját minden paraszt műhelye előtt megállítsa.

De most vagy két hete meg-meg áll a batár. Persze nem a demokrata ur ül benne, hanem maga a kegyelmes hercegnőasszony, aki nek illik is ez a nyájas leereszkedés. Mert aki Waldried-Eichstetten hercegnőasszonyának született és egyik dús gazdag magyar magnásnak, Váralljay Sándor grófnak a felesége lett, az csak a kötelességét teljesíti, ha a közönséges halandók előtt az isteni gondviselés irigylésre méltó szerepében fényeskedik. Azután meg nagy lelki vigasztalást is talált a kegyelmes asszony a jótékonyság gyakorlásában, a kegyes leereszkedésben, az egyszerű emberekhez való jószágban. Ah, pompás tőkegyűjtés ez a sirontuli élet boldogságának a biztosítására. Mert ott is olyan jó lesz majd batárban járni és holmi szegény tizenkettődrangu anygalkákhoz könyöröltesen leereszkedni.

A könyöröltesesség erénye különösen azóta

csirázott ki a kegyelmes asszony szívéből, amióta halálraült unokájával egészen egyedül maradt. Gyors egymásutánban érték a csapások. Előbb az ura halt meg, a „der Schándor”, akit egymásután követett a fia, az örökös „Bébé”, meg a menyje, a „die Gustl”. A Bébé meg a Gustl nemsokára az egyetlen fiuk születése után haltak meg. A gyenge Gustl, holmi medialisált birodalmi grófnak a leányát, a gyermekágy vitte el; a felesége halála miatt épen nem bántódó Bébet pedig valami megcsalt férj lötte agyon. Persze, gavalérmódon, becsületes párvialdiban. Így maradt egyedül a kegyelmes asszony unokájával, a szegény II. Bébével, aki a hajdani római szent birodalomból egy nagy bolond címert örökölt, itthon pedig többrendbeli okos latifundiumoknak lett az egyedüli ura.

A legszomorubb öröksége azonban az apja vére volt. Boldogemlékezteti I. Bébé tudni illik már kamaszkorában igen bővérű legényke volt és ennél fogva nyugtalan, sőt turbulens természetű vala. Sem a „lú” igének kitartó konjugálása, sem a Cornot tantételének körülmenyes levezetése nem szerezhette meg békétlen természetének a szükséges nyugalmat. A „der Schándor” nem győzte biztatással a kegyelmes asszonyt, hogy ez csak átmeneti stádium, a csikófogak elvetésének az ideje; a hercegnő egyenesen utasította a „lieber Schándort”, hogy a kis gróf testi és lelki épségének megóvása végett formális tanácsülésre hívja meg a fia nevelőjét: Kovács Pál urat, a mostani jószágigazgatót. A nevelő tapasztalt uri ember volt és az öreg grófnak...

uk tovább. A törvényhez és a szabályoz tartják magukat, amelyek épen csak arra jók, hogy a tisztviselők elpusztuljanak mellettük. Mintha csak a Molière egyik doktorának utmutatása után indulának: „jobb szabályszerűen meghalni, mint a szabályok ellenére élve maradni!” Ők nem kérnek segítséget, hanem a szabályok szerint nyomorognak.

De ha ők némák, nekünk illik bevezetni. Azt mondják, hogy nem lehet az államot küszöbön a megyék dotációját tisztességesen emelni, nehogy egyet esztendő múlva esetleg jóval nagyobb nyugdíjakat kelljen fizetni olyan megyei tisztviselőknél, akik az új rendszerben nem találnak helyet. Ez érthető és természetes. De csak úgy, ha az az államosítás csakugyan küszöbön van. És akkor méltóztassék a régen ígért igazgatási javaslatoknak lábat adni, hogy végre is léphessék a küszöböt. Ha azonban az államosítás még sokáig nem akar igazán megszületni és még sokáig csak az a pajzs marad, amit kegyelmes urak a szorongatás perczében védekezve ragadnak maguk elé, akkor nagyobb dotációval adák meg a módot a megyéknek, hogy tisztviselőit az újabb időkhöz képest fölserelhessék. Mert ez a legkevesebb. Az államosítás ígérének gyors beváltása vagy a nagyobb dotáció: — különben az államra esik a felelősség, hogy egy nehéz ponton veszni hagyta az őrséget. Az őrségnek hős híre lesz, mert az utolsó perczig vitézül teljesítette kötelességét; de az államot gáncs fogja érni, mert kicsi okból hagyta elpusztulni az őrséget.

POLITIKAI HIREK.

Elvi jelentőségű határozat. A közigazgatási bíróság mai ülésében a következő kérdést tárgyalta: A református egyházban az egyház fizeti a díjlevelek értelmében a pap helyett a papi föld után az adót és illeték-egyenértéket. A bíróság Wekerle Sándor elnöklése alatt kimondta, hogy miután a

lelkészek papi illetményei után községi pótlékot nem fizetnek, az általuk használt papi földek után községi adó az esetben sem követelhető, ha a tulajdonos egyház fizeti helyettük az ingatlan adóját.

Kitüntetett főispán. A király, mint a hivatalos lap mai száma közli, gróf Pejácsevich Tivadarnak, Vercse vármegye és Eszék szabad királyi város főispánjának hasznos szolgálatai elismerésül a Szent-István-rend kiskeresztjét adományozta.

Uj véderő-vita.

Bécsen át az a hír érkezik és a magyar fővárosban már bőségesen kommentálják, hogy az új véderőtörvény valami kilenczezer katonával emelni akarja az ujonc-jutalékot.

Ez azt jelentené, hogy a híres véderő-vita tizesztendő jubileumát ugyancsak nagy zajjal fogja megülni a magyar törvényhozás. Mert ha az utolsó időkben s különösen a magyar katonai oktatás engedélyezése óta gyérültek is a katonai viták, mégis csak bizonyos, hogy a magyar parlament kiválóan inklinál a katonai követelések zajos vitatására és az nem volna közönséges esetpáté, amit az ujonc-jutalék illetén fölemelése okozna.

De ha tudjuk is, hogy a tíz esztendő lejártával az ősszel aktuális lesz az új véderőtörvényjavaslat, egy kicsit nehéz elhinni, hogy a kormányok mesterségesen is öregbiteni akarják az ugys fölös nehézségeket. Hiszen a kiegyezés és a vele kapcsolatos kérdések megoldása magában is elégséges feladat, hogy akármilyen kormány megbirkózzék vele. S ha ezt a nehéz feladatot még egy katonai vitával is sulyosítaná, ez még egy akrobata-kormány ambíciójának is sok volna.

Nem is hiszünk benne.

Az ilyen katonai követelések híre gyakran felbukkan és nem kell okvetetlenül komolyan venni. S ha Magyarországon ez a legújabb hír épen azért okoz nyugtalanságot, mert a bécsi „Reichswehr” kürtöli világgá, minket viszont épen ez nyugtat meg. A „Reichswehr” ugyanis nem annyira félhivatalos, ahogy egyes lapok állítják. Sőt ugyanezek a lapok is

hónapok óta tudnak a „Reichswehr” csunya pöréről, melyet az osztrák kormány ellen bizonyos el nem ismert szubvenciók miatt folytat. Ha pedig a „Reichswehr” pörben áll a kormányval, nem egészen valószínű, hogy esetleges új katonai követelések bejelentéséhez a kormány épen ezt az ujságot használja szócsövének.

Meglehet (katonai dolgoknál az ember sohasem tudhat bizonyosat), hogy az új véderőtörvényben terveznek csakugyan valami módosítást, de hogy épen a nagyobb véradót is a kiegyezés nehéz esztendejében merjék ajánlani, nem tudjuk elhinni.

És legkevésbé a „Reichswehr”-nek.

Horánszky kvóta-tanulmánya.

Horánszky Nándor, a nemzeti párt al-elnöke, hosszabb tanulmányt írt a kvótáról és könyve már a legközelebbi napokban megjelenik. Akiknek alkalmuk volt a körülbelül öt ivre terjedő tanulmány kefelevonataiba tekinteni, úgy mondják, hogy Horánszky három nagy fejezetben foglalkozik a kvóta-kérdéssel: az elsőben az eddigi tárgyalásokról tájékoztatja a magyar közönséget, a másodikban a két kormány hivatalos előterjesztéseinek alapján Ausztria és Magyarország teherviselési képességét állapítja meg, a harmadikban pedig a magyar kvóta-bizottságnak a kikerekítésre vonatkozó javaslatáról mond ítéletet.

Egy esti ujság a tanulmány tartalmát ezekben ismerteti:

Horánszky már 1896. augusztus havában adott ki egy kvótatanulmányt, melyben kimutatta az osztrák követelés esztelenségét, hogy a kvóta a népesség arányában számíttassék ki. Ezen az állásponton van Horánszky ma is, sőt újabb tanulmányában lépésről-lépésre nemcsak azt bizonyítja be, hogy a teherviselési képesség kiszámítása a népesség számarányának alapján mennyire képtelen, de kimutatja azt is, hogy teljesen elesik az osztrákoknak az az állítása is, melyet a Németországban bevezetett „Matrikular-Umlagen” tettek, mert maga Bismarck is helytelennek mondotta a teherviselési képességnek ily házison való megállapítását, mint-hogy a gyakorlatban tényleg sohasem alkalmazta-jott ez a mód.

A második fejezetben konstatálja Horánszky a két állam gazdasági képességét. Az osztrákok

No de nem akarok én pedagógiai értekezést írni, amelyben Kovács Pál urnak nézeteit pro vagy contra megrostáljam. Elég az, hogy gróf Sándor a tanácsulást követő reggelen minden teketória nélkül kirukkolt a megállapodással, bizonyos szemérmes fejelfordítással mondván a feleségének:

— Weisst, Neszti, unser Bébé braucht halt eine Blitzableiter.

A kegyelmes asszony meghotránkozva nézett az urára. Hogy ez a barbár még most sem tud becsületesen németül és a nemeket nem egyeztetni kellőképen! Affektált haraggal ütött napernyőjével az ura kezére és mondta kegyes tanítással:

— Einen Blitzableiter, Schándor; bleibst halt ein Stockungar.

Der Schándor elérte a kegyes engedelmet és másnap az özvegy alkertésznének fiatal és formás leánya belső szolgálattétel végett a kastélyba rendeltetett.

Természetes, hogy ettől kezdve vége volt a „lúó”-nak, meg a Cornot egész halhatatlanságának. Bébé Nr. I. az érettségi vizsgálaton ugyan átlábolt valahogyan, de egyszersmind azt is kijelentette, hogy ő megházasodik. Még pedig feleségül veszi majd a belső szolgálattételre rendelt ama bizonyos formás hajadont, név szerint Szabó Juliskát.

— Da hast deinen Blitzableiter! szolt a kegyelmes asszony haragosan az urának.

Der Schándor vállat vont és mentegődzött:

— Hja, az ilyen portékából legalább három kell, hogy egyik se legyen veszedelmes.

No de azért eligazította a dolgot a kegyelmes asszony. I. Bébet Kovács Pál urral utazni küldte és kinevelte a gyermek okvetlenkedéseit, aki örökre erejével leakarta mosni a Juliska jó hírnevét esett föltot. Magát Juliskát pedig még annakidejében férjhez adta az ura vadászához, aki a formás leány puha kezével örökös hübérbirtok gyanánt ama bizonyos kovácsműhelyt is megkapta.

Azóta persze sok-sok esztendő mult el. I. Bébé ki is józanult, meg is házasodott, a felesége, a beteges die Guszti, örököszt is adott a családnak. Igazi, törvényes örököszt, az egyetlen és utolsót, aki valamennyi dicsőséges ősenek bővériségeért lakott. A magára maradt öreg kegyelmes asszony kétségbeesve futotta be a beteg gyermekkel a világot, kipróbálta a szerumosok tudományát, a fürdők erejét és Lourdes csodáit, míg végre hosszú, tizenöt esztendő kóborlás után hazatért, mert egy világhírű doktor ezt mondta neki:

— Kár a kegyelmes asszonynak a világot bejárnia. A korbágyi kastély olyan helyen fekszik, ahol az ősz a legkellemesebb egész Európában. Az uradalom gyógyvizei is épen a kis gróf baja ellen való. Ezt az őszt mindenestre töltse otthon a beteggel, aki sokat kocsikázzék, mozogjon. Azután télre majd elvállik.

Igy került haza a korbágyi kastélyba II. Bébé és ezért volt szerencséje ama bizonyos kovácsműhelynek mindennap a batárhoz. Az öreg kegyelmes asszony naponként kétszer is megkocsikáztatta a beteg örököszt: a parkból a városig és vissza, délután újra a parkból ki és a városba be. És valahányszor a kovács-

műhely előtt elhaladtak, a beteg fiu mindig olyan örömmel fülelt a vasak muzsikájára:

— Hallgasd csak, nagymamám! mondta ilyenkor fáradt, elkényyszeredett mosolygással, miközben vékony bütykös ujjával a műhely felé mutatott. Milyen szépen, vigan cseng: Tim, tim, tim!

A kegyelmes asszony megállította a batárt, hogy a fiu jobban hallhassa a muzsikát. Nagy, erős legény ütötte odabent a vasat; ingujját felgyűrte hatalmas karjain, úgy sujtott le egymásután a két kézzel tartott hatalmas kalapácsal. Dagadó izmai majd hogy kipattantak a fehér bőr alól.

— Nyomd gyorsabban azt a fujtatót, szolt ilyenkor nagyszelíden az izzadó inasgyereknek.

— No persze, hogy még jobban fogjon a drága szén, feleselt a legénynyel az apja, a hajdani urasági vadász. Egész vagyonomat elégeti a fránya kölyke.

— De apám, nem látod! Ott az ut másik oldalán a kegyelmes asszony, meg a kis gróf. Mindig olyan nyájasak hozzánk, olyan szívesen köszöntenek. Legalább ilyenkor hagyjuk a pörölést.

Azzal fogja a sapkáját és nagy tisztességtudással lép a hintó elé...

— Mintha sántitana az egyik ló, mondja, talán a patkóját vesztette el.

Csakugyan úgy volt. A legény hamarosan kifogja a lovat, a műhely elé kötözi és előhozakodik a szerszámokkal.

Olyan ügyes minden mozdulata, olyan dőlczeg a járása, olyan büszke a feje tartása. Kis fekete hajusz serkedezik finom ajka

azt állítják, hogy a két állam teherviselési képességét nem lehet határozottan megállapítani és hogy e célból egy kompromisszumban kellene megállapodni. Horánszky részleges számításokat állít fel, melyekben egyrészt konstatálja Ausztria és Magyarország vagyonát, másrészt pedig megállapítja a monarchia két államának jövedelmét.

Az Ausztria és Magyarország vagyoni viszonyai közt fennálló nagy különbség e számadatok világításában élesen tűnik ki. Hogy csak egy példával illusztráljuk e különbséget, kiemeljük a tanulmányból, hogy míg Ausztriának az iparból folyó jövedelme 500 milliót tesz ki, Magyarorszáké ugyane téren csak 80 milliót eredményez.

Horánszky számításaival arra a meglepő konklúzióra jut, hogy ha a kvóta csak a gazdasági teherviselési képesség alapján számíttatik ki és más alap nem is jöhet figyelembe, ha a monarchiában még törvény és jog érvényesül — Magyarországnak csak 27 százalékos kvótát szabadna fizetnie.

Az utolsó fejezetben kimutatja Horánszky, hogy még abban az esetben is, ha elfogadná azt a számítási alapot, mely a kvóta meghatározásánál eddig alkalmaztatott, hogy tudniillik a bruttó adóbevételekből az egyoldaluan behozott vagy kiterjesztett adónemek kihasíttatnának, Magyarországnak nem 32, hanem legfeljebb 29—30 százalékos kvótát kellene fizetnie. E részben fejtegeti azt is, hogy a magyar kvóta-bizottság a 32 százalékos kvóta-hoz nem statisztikai vagy hivatalos adatok alapján, hanem politikai koncessziók útján jutott, mert ha szigorúan és igazságosan figyelembe vette volna a kihasítandó tételeket, lehetetlen lett volna a kvóta fölemelését kiszámítani.

Horánszky tanulmányát azzal a kijelentéssel fejezi be, hogy ő a kvótának magyar részről való felemelését kizártnak tartja.

KÜLFÖLD

A csár fegyver-ajándéka. Raguzából jelentik: A csár által a montenegrói fejedelemnek ajándékozott fegyvereket a legnagyobb buzgósággal osztják szét, úgy, hogy rövid idő múlva két dandárnak meglesz a teljes fegyverzete. A napokban Antivariba ismét egy orosz szállítóhajót várnak, amely ágyukat és egészségügyi csapatokat szállít. A montenegróiak

nagyon jókor kapják ezeket a fegyvereket. Az albán határon még mindig nagyobb hadesapatok vannak és noha nagyobb összeütközések nem történtek, kisebb összeesapások gyakorta vannak. Ugy látszik, Montenegróban ezeket a hátravillongásokat nem muló dolognak tekintik, hanem azt remélik, hogy a görög-keleti szerbektől lakott beranoi vidéket okkupálhatják. A talajt már régen elkészítették erre, mert emisszionáriusok agitálnak ennek a török területnek Montenegróhoz való csatolása mellett. Sőt már annyira haladtak, hogy rövid idő előtt a beranoi lakosság egyrésze megjelent Miklós fejedelem előtt és Beranonak Montenegróhoz való csatolását kérte. Nem valószínűtlen az a hír, hogy számos montenegrói harezolt az albán felkelőkkel a katolikus és mohamedán albánok ellen. A legutóbbi felkelés nem volt Montenegró hasznára, mégis bizonyos, hogy egész csendben továbbra is aspirációik megvalósításán fáradoznak.

A helyzet Ausztriában. Az alsó-ausztriai tartománygyűlés múlt ülészakájában Kolisko és társai sürgős indítványára törvényjavaslatot fogadott el, amely szerint Alsó-Ausztria összes elemi és polgári iskoláiban az előadás nyelve kizárólag a német legyen. Bécsi tudósítónk most azt táviratozza, hogy a korona ezt a törvényjavaslatot nem szentesítette.

Gréczből táviratozzák: Cilli szlovén képviselőtestülete elhatározta, hogy a miniszteriumhoz kérvényt intéz egy szlovén egyetemnek és országos főtörvényszéknek Laibachban való felállítására iránt.

A prágai „Politik“ szerint gróf Thun miniszterelnök úgy akarja megoldani a nyelvkérdést, hogy az eddigi hármass beosztás helyett Csehországot öt nyelvkörületre osztatná fel, ezek között Prágában egy cseh és egy német, továbbá egy vegyesnyelvű, túlnyomólag német és egy vegyesnyelvű, túlnyomólag cseh kerület volna. — A „Narodni Listy“ vezércikkében azt írja, hogy a csehek sohasem fognak belenyugodni a nyelvrendeletek felfüggesztésébe, ha csak nem biztosítják őket arról, hogy a cseh korona összes tartományaiban, az iskolákban ép úgy, mint a törvény előtt mindkét országos nyelvnek egyenlő joga lesz.

főlött. Ugy a finom metszésű ajkak, mint az egyenes, erős orr telivér származásra vallanak. Verejtéktől nedves haja kuszáltan csapódzik napsütéstől védett fehér homlokára.

— Nagyon derék, köszönöm, szólt a hercegnő, amint elvégezte a legény a munkát. Aztán mindig ilyen haragos az apád? kérdezte.

A legényt nagyon meghatotta a kegyelmes asszony jósága. Bátor lett egészen és szinte jól esett, hogy őszintén kipanaszolhatta magát:

— Ijen a mindig, kegyelmes asszony, felelte hosszasan. Szid, gyaláz az mindig, sohasé teszek a kedvére semmit, sem én, sem az edős anyám. Aztán nem is bízik bennünk. Mindig gyanakszik, hogy meglopjuk. Egyszer már azt is mondta, hogy még a nevemet is loptam.

— Ej-ej, a nevét is. Hát talán valami nagy név?

— Nem nagy biz az, hiszen talán emlékszik a kegyelmes asszony. Apám is, meg az anyám is az öreg gróf urat szolgálták. Az anyám sokszor mesélte, hogy nagyon szerették a kastélyban. Szabó Juliskának hitták, belső cseléd volt...

A kegyelmes asszony egyszerre csak emlékezni kezdett. Hideg borzongás futott végig öreg, sovány testén, amint a fiut most jobban szemügyre vette. A szó alig fért ki a száján, úgy remegett az álla, amint mondta a legénynek:

— Ahá — tudom, tudom; a Kovács Juliska, igaz. No csak folytassa a munkáját; köszönöm, köszönöm. Az isten áldja meg.

És intett a kocsinak, hogy gyorsabban hajtsa.

A legény dörögve ment vissza a műhelybe.

— Ilyenek ezek a nagy urak mind; azt hiszik, a jó szó már fizetség, mondta kedvetlenül az apjának. Haj, de más ur tudnék én lenni, tette hozzá nagy fogadkozással.

Azzal fogta a kalapácsot és ütötte tovább a vasat.

A megkínzott vas hangos nyögéssel kiáltotta ki a szürkülő alkonyatba:

— Tim, tim, tim.

És gyorsröptű, izzó sziporkák repültek ki a műhely nyitott ajtaján, ahol az esti szellő elkapta őket és emelte föl-föl, fölfelé a sötétedő boltozat felé, ahonnan sárgás, piros, majd meg kékes fényvel hullottak újra lefelé.

— Nagymama! — szólt a beteg fiu, hallgató csak, milyen szép muzsika. És hátratekintett, hogy jobban halljon és meglátta a sűrűn eső sziporkákat.

— Nézd, nézd, hullócsillagok. Nézd, milyen szépek; hogy ragyognak és milyen hirtelen kialszanak. Nagymama, ugy-e, hogy nem-sókára meghal valaki, azt jelentik a hullócsillagok?

Az öreg asszony aggódó kézzel húzta a súlyos takarót a fiu lábaira és szokatlan erőszakkal nyomta az ülésebe vissza.

— Badar beszéd, mondta; dehogy is hal meg valaki! Hiszen azok csak sziporkák!

És nem állhatta meg, hogy keserves fájdalommal ne mondja magában:

— Én édes istenem, miért hogy az a másik nem ülhet mellettem! Az bizonyosan nem halna meg meg!

Ecdrögi Lajos.

A bolgár fejedelem Romániában.

Bukarest, július 3.

Ha Ferdinand fejedelem egyszer föltette magában, hogy utazik, nincs az az akadály, melyet el ne hárítana utjából, nincs az a kudarc, amely szándékának keresztülvételétől vissza tudná riasztani. Azzal, hogy fejedelmi tekintélye, országának becsülete is koczkán forog, édeskeveset törődik. Athéni útjának kudarcáról a világ sajtója beszélt s azt sem hallgatták el, hogy környezetével hamis üdvözlő sürgönyöket gyártott. De azért mégis utazni fog mindennek előtt Romániába.

Egyszer már volt nálunk s ekkor a királyi pár még csak arra sem méltatta, hogy a fővárosban, Bukarestben fogadja a bolgár fejedelmet. Arra pedig épenséggel nem gondolhattak, hogy a látogatását viszonozzák. Mindez a mellőzés nem igen bántja a fejedelmet, pedig érezhette a mellőzés sértő voltát.

Mikor Ferdinand bejelentette a román udvarnak látogatási szándékát, e bejelentés visszatetszést keltett az udvari és kormánykörökben egyaránt. De a látogatást merő udvariasságból nem akarták visszautasítani. Azt felelték neki, hogy a királyi pár szívesen látja őt: Színájában.

Ez a felelet fölbátorította a fejedelmet, s érezve az első látogatáskor kimutatott mellőzést, új levelet intézett a királyi párhoz, melyben azt kérte, hogy a királyi pár, vagy legalább a kormány tagjai jöjjenek eléje a határig s kísérik Bukarestbe, ahol a színajai fogadás előtt valami ünnepi fogadásban részesítsék.

Ferdinand fejedelem második levelére a román kormány hírlapi cikkekkel felelt, amelyeket csak a beavatottak érthettek meg. Mint-hogy azonban Ferdinand ezekből a cikkek közül érteni egyáltalában semmit sem akart és a késedelmes választ sürgette, kénytelen-kelletlen elhatározta magát az udvar és a kormány, hogy a fejedelem kérését levélben fogja elutasítani.

Az elutasítás megtörtént s Ferdinand most már hivatalosan olvashatja, hogy a román kormány tagjainak eszük ágában sincs őt a román határon fogadni s hogy a román királyi pár nem hajlandó őt a fővárosban ünnepélyesen üdvözölni még akkor sem, ha meg találna neheztelni s Romániát nem méltatná látogatására.

E levél megírása után Bukarest beavatott köreiből meg voltak győződve, hogy a látogatás elmarad. Annál nagyobb meglepetést keltett a legújabb levél, mely hírül hozza nekik, hogy ha másképpen nem lehet, a bolgár fejedelem annak is fog örülni, ha Károly király Színájában fogadja.

Az amerikai háború.

(Távirati tudósítások.)

Sampson admirális a tengeren és Schafer tábornok a szárazon fényes győzelmeket aratott a spanyol flotta és hadsereg felett. Sampson teljesen elvégezte feladatát, mert a spanyol flottát megsemmisítette, az életben maradt tengerészeket pedig foglyokul ejtette. Schafer még nem érte el a végcélát, mert bár visszavetette a várost védő spanyolokat a sánczok közül Santiago falai közé, teljes győzelmet még nem aratott, részben azért, mert a csekély számú spanyol helyőrség bámulatos vitézséggel harczolt, részben pedig azért, mert Escario tábornok hateres főből álló segédesapattal kellő időben segítségére érkezett a santiagói helyőrségnek. Schafer, hogy Santiagót sikeresen bombázhassa, nagy kaliberű ágyukat kért, amire azonban valószínűleg nem lesz szüksége, mert a tenger felől az út már szabad s Sampson admirális a páncélosok tizenhárom hüvelykes ágyúival rövid idő alatt romba löheti a várost. Nem telik bele két nap és Santiago de Cuba, mindenetre a spanyolok hősi ellenállása és halált megvető, bátor magatartása dacára, az amerikaiak kezébe kerül.

Némelyeket meglepőszíthetett az a körülmény, hogy Cervera flottája megsemmisüléséről Madridban mitsem tudnak. Ez azonban nagyon természetes és könnyen érthető dolog. Vajon ki sürgönyözhetne volna meg Madridba Cervera flottájának elpusztulását, mikor hirmondó sem maradt belőle; másrészt pedig Sampsonnak a hírszolgálatot teljesítő gőzösei kényelmesen telegráfálhattak New-Yorkba. Ezzel a vereséggel a háboru sorsa el van döntve. A spanyol kormány tartván attól, hogy az amerikai flotta bombázni fogja a spanyol kikötőket, Camarra admirálisnak a suezi csatornán keresztül Manila felé iparkodó flottáját táviratilag visszarendelte. Arra valószínűleg nem kerül sor, hogy az amerikai hadihajók látogatást tegyenek a spanyol kikötőkben, mert a spanyol haderő Cuba szigetén és a Filippini-szigeteken is annyira kimerült, hogy nem tud továbbra is sikeresen ellenállni az amerikai haderőnek. A béke megkötése tehát valószínűleg nem várat sokáig és a végeredmény az lesz, hogy Spanyolország elveszti Cuba szigetét és a Filippini-szigeteket is.

Egy londoni távirat tudni véli, hogy a spanyol regenskirálynő elmene-kült Spanyolországból, ez a hír azonban valószínűleg nem egyéb merész kombinációnál.

A legutóbbi mozgalmas napokról érkezett legújabb távirataink a következőket jelentik:

A spanyol hajóhad pusztulása.

Most már világosan látható, milyen nagy volt a katasztrófa, amely Spanyolországot Santiago de Kuba mellett érte. A szárazföldi hadsereget az amerikai csapatok jóformán teljesen leverték s egy washingtoni távirat szerint a város már megadta magát. Cervera admirális flottája pedig kitörést kísérelt meg a kikötőből s az ekkor kifejlődött ágyuharcban az összes spanyol hajókatönkre mentek. Hirmondó se maradt belőle, egyetlen spanyol hajó, egyetlen ember se menekedett meg.

Meg kell jegyezni, hogy a táviratok tulajdonképp része amerikai forrásokból származik s ezek egészen másképpen mondják el a katasztrófa történetét és eredményét, mint a spanyol források, amelyek azonban kevésbé megbízhatók, mert hisz nem volt, aki pontos hírt adjon a spanyol kormánynak. Ez okból csoportosítva adjuk külön az amerikai és külön a madridi jelentéseket.

Amerikai táviratok szerint.

New-York, július 5.

Cervera admirális vasárnap reggel az összes spanyol hadihajókkal kitört a santiagói kikötőből; Sampson tengernagy azonban, mivel ezt a menekülési kísérletet várta, az amerikai flottával résen volt s több óra hosszat tartott manővrozás és gyilkos ágyuharc után a spanyol flottát teljesen megsemmisítette. A spanyol hajók egy része elégett, a másik része pedig elsüllyedt. Maga Cervera tengernagy a karján sebesült meg s foglyul esett. Jelenleg a „Gloucester” czirkáló-hajón van internálva. A tengeri csata során 320 spanyol elesett, 160 megsebesült és 1600 foglyul esett.

A véres tengeri ütközet következőleg ment végbe:

Az amerikai jelző-hajók vasárnap reggel jelezték, hogy a spanyol flotta élén, új zászlós-hajóval teljes gőzerővel kifelé tart a kikötőből.

Egyszeriben megadták a riadó jeleket s a legnagyobb amerikai páncélos, az „Indiana” fogadta a spanyol admirális-hajót, amely egy tizenegyhüvelykes löveget küldött az „Indiana”-ra. Ez azonnal viszonzta a tüzelést és tizenhárom hüvelykes nehéz ágyúiból irtózatossá golyózáport osztott a spanyol admirális-hajóra. Közben a „Jova” és „Texas” amerikai páncélosok is a spanyol admirális-hajó felé fordultak úgy, hogy Cervera hajója folytonos tüzelés között nagy gyorsasággal volt kénytelen előre ha-

tolni. Sikertől is neki vagy háromezer yardnyi egérutat kapni, de minthogy a kazán-szolgálat nagyon hiányos volt rajta s az üldöző gyorsjáratu czirkálók, különösen az „Oregon” és a „Massachusetts” páncélosok már nagyon is közel férkőztek hozzá, Cervera admirális látva, hogy nem menekülhet el, zátonyra kormányoztatta a hajót. Egy pillanat alatt mintegy ezer lábra csaptak fel a lángok a spanyol admirális-hajóról s a fedélzeten vastag füst gomolygott. A hajó kevés perc múlva óriási dördüléssel szilánkokká robbant szét és a legénység, kevés kivétellel, elpusztult.

Mialatt ez történt, az „Indiana” a kikötőből éppen kifutó „Oguendo” spanyol páncélos felé fordult, amely sietve iparkodott nyugatnak. A „Jova”, a „Brooklyn” és a „Texas” azonban közrevették. Időközben a „Viscaya” spanyol czirkáló is kifutott a kikötőből s az „Indiana” most ez ellen fordult. Ezalatt szakadatlan folyt az ágyúzás, amelynek következtében a spanyol hajók súlyosan megsérültek. Különösen az amerikai robbanó lövegek okoztak rémséges pusztítást a spanyol hajók fedélzetein.

A „Cortaz” amerikai czirkáló két spanyol torpedóhajót szorított a part felé, amelyek közül az „Indiana”-ra több torpedót lőttek; ezek azonban nem érték az amerikai hajóóriást. Az „Indiana” feléjük fordította nagykaliberű ágyúit s erre az egyik spanyol torpedóhajó zászlójelet adott, hogy megadja magát. A másik szándékosan zátonyra futott s ott, miután a legénység kimenekült, felrobbant. Háromnegyed tizenegy órakor a „Viscaya” spanyol hajó is felvonta a fehér lobogót. Ugyanakkor az „Oguendo” zátonyra futott s mert már előbb kitört rajta a tűz, ott leégett.

A spanyol flotta Santiago előtt ép úgy megsemmisült, mint ahogy Manila előtt Montojo flottája tönkre ment.

Az „Evening World” szerint Cervera a kirohanás okául azt mondja, hogy inkább felveszi a harez kockázatát a nyílt tengeren és küzdve esik el, semhogy a kelépczében lelje halálát.

Long tengerészeti miniszter táviratilag üdvözölte Sampson tengernagyot, Miles tábornokot és Shafter tábornokot is. A hadvezetőség most azt kívánja, hogy a spanyol tengerparton a legfontosabb helyeket lehetőleg rövid idő alatt bombázzák, mert a legutolsó huszonnégy óra eseményei e tervet nagyon megkönnyítették. Hat üteg és több mint négyezer ember van utban, hogy Shafter seregéhez csatlakozzék.

Spanyol táviratok szerint.

Madrid, július 5.

A Fabra-ügynökség jelentése szerint Cervera hajórajja a hadicézlokra felszerelt postahajókkal eltávozott a santiagói kikötőből. Utközben vagy a „Pluto” vagy a „Pluton” torpedó naszádhajót egy ellenséges ágyugolyó elsüllyesztette. Cervera hajórajja egy óra hosszat tartott tüzelést folytatott az ellenséggel, azután eltűnt nyugat felé, üldözve az amerikai hajóhadtól, amely öt páncélos hajóból és több kisebb hajóból állott.

Blanco tábornok hivatalos jelentése szerint Cervera hajóhada eltávozott Santiago de Cubából és keresztültört az ellenség sorain. Délelőtt 11 órakor Cervera a legnagyobb sebességgel nyugat felé indult.

Madrid, július 5.

A Fabra-ügynökség jelenti: Eddig nem érkezett hivatalos távirat a spanyol hajóhad elpusztulásáról, amit Sampson tengernagy táviratában állít. A hír annyival is inkább csodálatot kelt, mert Santiago de Cuba parancsnokának távirati jelentése szerint a hajóraj a legnagyobb sebességgel folytatja útját. Aggodalommal várják a híreket Santiago bombázásáról, mert tudják, hogy a város ostroma igen elkeseredett és borzasztóan véres lesz. Kétkednek abban, hogy az amerikaiaknak, még ha le is rombolják a várost, sikerülne behatolniuk, mert Escario csapata már oda érkezett, az ellenállás tehát igen makacs lesz. Madridba érkezett távirat azt mondja, hogy a

„Pluton” és „Furor” torpedóhajókat nem Sampson tengernagy hajói pusztították el, hanem saját parancsnokaik súlyestették el.

Madrid, július 5.

(5 óra d. u.)

Sagasta miniszterelnök a királyi palota elhagyásakor a Fabra-ügynökség képviselőjével közölte, hogy a Cervera tengernagy hajórajának vereségéről szóló hír hivatalos megerősítést nyert. Az „Almirante Oquendo” a lángok martaléka lett, az „Infanta Maria Theresia” elsüllyedt. Cervera tengernagy foglyul esett. Az a távirat, mely a hírt hozta, még nincs teljesen dechiffreirozva. A hírt néhány hajótörött megtáviratozta Cervera tengernagy családjának. Bővebb részleteket a miniszterelnök még nem tud.

Camarra hajórajja.

Madrid, július 5.

A spanyol kormány Camarra tengernagynak hir szerint táviratot küldött a port-saidi spanyol konzul utján, amelyben azt a parancsot adja neki, hogy ne távozzék el a suezi csatornából, mert esetleg vissza kell hajóznia Spanyolországba, ahol nagyobb szükség lehet rá, mint a Filippini-szigeteken. A táviratban a port-saidi konzul azt az utasítást kapta, hogy a parancsot gőzösön küldje Camarra után, ha már áthaladt volna a suezi csatornán.

Santiago ostroma.

London, július 5.

Shafter tábornok legutóbbi távirata így szól:

„Vasárnap óta semmiféle hírt nem kaptam Torel tábornokról. Garcianak nem sikerült Escario tábornok hatezer főnyi segédesapatát feltartóztatni. Ezek a csapatok korán reggel élelmiszerekkel és lőszerrel Kaincanoba érkeztek.

Pando tábornok tegnap még 30 mért-földnyire volt Santiagótól, de azért mégis lehetségesnek tartom, hogy segédesapataival elérte a várost.”

— Shafternek még mindig nincs nehéztüzérsége, pedig nélkül nem lehet a várost sikeresen bombázni. Shafter abban reménykedik, hogy Sampson hajórajja a kikötőben elhelyezett, rendkívül veszedelmes aknák fölött behajózik a kikötőbe és a tengerről romba löveti Santiagót.

Miles tábornok hir szerint szerdán 12000 emberrel Santiagoba indul. (N. Fr. Pr.)

A spanyol regenskirálynő menekülése.

London, július 5.

A „Star” című lapnak azt a szenzációs hírt táviratozzák Madridból, hogy a regenskirálynő tegnap, a spanyolok vereségéről szóló hírek beérkezése után, a legnagyobb sietséggel elutazott Spanyolországból, mert lázadástól félt. A hír megerősítésre szorul. (N. W. T.)

Menekülés Santiagóból.

Washington, július 5.

Sampson tengernagy a „Pallas” és „Alard” angol hadihajóknak, valamint a „Kaiserin und Königin Maria Theresia” osztrák-magyar torpedó-koshajónak megengedte, hogy Santiago de Cuba kikötőjébe bevezessenek, hogy az idegen alattvalókat elszállítsák. Egy angol hajó már elindult Santiagóból Kingstonba.

A Vatikán interveniál.

Róma, július 5.

Az „Italia” felhívja a figyelmet Rampolla államtitkár és Merry del Val spanyol nagykövet gyakori összejövetelére és megjegyzi, hogy ebből az gyanítható, hogy Spanyolország ismét a pápához szándékozik fordulni, hogy interveniáljon Spanyolország és az amerikai Egyesült-Államok között a béke megkötése érdekében.

TÁVIRATOK.

Ideiglenes törvények Krétában.

Athen, július 5. A Kréta előtt czirkáló idegen hajóhadak parancsnokai elhatározták, hogy a sziget számára ideiglenes bünyűgi, polgári és kereskedelmi törvényeket készítenek és azokat a nemzetgyűlés elé terjesztik. Ebből a célból Görögországból három jogtudóst hívtak Kaneába.

Az elítélt leányának kérése.

Fáris, július 5. Dreyfus Lucie ma folyamodványt adott be az igazságügyminiszterhez, amelyben azt kéri, hogy a miniszter a semmitörvénnyel terjesztse elő Dreyfusnának ama kérését, hogy a ferje ellen hozott ítéletet a bűnvádi perrendtartás 441. §-a értelmében semmisítsék meg. Dreyfus Lucie arra alapítja kérését, hogy a bírakkal a védő és vádlott megkerülésével titkos iratokat közöltek, ami által a katonai bűnvádi eljárás 101. §-át sértették meg. (N. Fr. Pr.)

Felelet a tilalomra.

Posen, július 5. Minthogy a rendőrség megtiltotta a külföldi szlávoknak, hogy a természet-tudósoknak augusztusra tervezett kongresszusán résztvegyenek, a kongresszus nem Posenben, hanem Krakóban fogja megtartani üléseit. (N. Fr. Pr.)

Németország csatornákat épít.

Berlin, július 5. A porosz képviselőház már ez év telén foglalkozni fog többrendbeli csatornatervezettel. A Rajna—Weser—Elba-csatorna előmunkálatai már készek. Hir szerint Berlin és Stettin között nagy víziút létesítését tervezik. (N. W. T.)

Az olasz fegyvergyakorlatok.

Róma, július 5. Mivel a zavargások alkalmával egyszer már behívták a tartalékos csapatokat, ebben az évben nem tartják meg a szokásos hadgyakorlatokat. A behívások költségei június 30-ig 10.162.000 lírát tettek s ez így egyik oka a hadgyakorlatok elmaradásának.

A nemzetközi sakkverseny.

Bécs, július 5. A mai 24-ik mérkőzésnél Marco győzött Schowalter ellenében, Pillsbury Maróczy ellenében, Alapin Caro ellenében és Burn Trenchard ellenében, Lipke és Tarrasch, valamint Csigorin és Schlechter között remis lett a játék.

HIREK.

Kritikus nap.

Falbnak, a viharprófétának jóslásain rendszeresen mosolyognak a tudósok. Azt mondják, hogy nincs igaza, nem is lehet a németnek és amit ő végez, az nem tudomány, hanem pusztá találgatás, a tudományosság mázával bevont szédelgés. És mégis úgy van, hogy a viharprófeta jóslásai rendszerint beteljesednek és az ő kritikus napjai igazán kritikus napok.

A tudós meteorológusok leczáfolgatják Falb jóslásait, amint nekik tetszik, a tényeket nem tagadhatják le és a tények Falbnak adnak igazat. Tegnapra is kritikus napot jósolt a viharprófeta és jóslása sajnos, ezuttal is bevált: földrengésekről és pusztító viharokról érkeznek hírek:

Linzben tegnap délelőtt 9 óra 55 perczkor három másodpercig tartó erős földrengés volt érezhető. Délután 2 órakor egy gyöngye lökést éreztek. Criljben hajnali 2 óra óta két erős és 11 gyöngye lökést éreztek. Vrpolyban az első lökés után a kútakból kiapadt a víz. A múlt éjjel Sinjben csendes volt. Ma reggel 4 órakor két gyöngye lökés volt.

Zarában is volt földrengés, mely nagy pusztítást vitt véghez. A földrengés sujtotta lakoságnak 6 felsége magánpénztárából 4000 forintot adományozott.

A viharról érkező távirati jelentés még stormorubban igazolja Falb jóslását. New-Yorki távirat ugyanis azt jelenti, hogy Hampton partvidékén (New-Hampshire) iszonyú vihar dühöngött. A

vihar sok nyaralót és több kisebb szállót elpusztított. Hét ember életét vesztette és mintegy száz megsebesült. Egy yacht felborult és öt ember a vízbe fullt.

Weverleyből (Massachusetts) jelentik, hogy egy gőzhajó, amely kirándulókat vitt, elsüllyedt. A hajón hatvan ember volt, akik közül — mint eddig megállapították, hatvan a vízbe fulladtak. Attól tartanak azonban, hogy az áldozatok száma sokkal nagyobb.

Ime, ez a legutolsó kritikus nap krónikája!

Július 1-ével új előfizetés nyílt az „Országos Hírlap”-ra.

Előfizetési ár:

Július hóra 1 frt 20 kr.
„ 1-től szeptember 30-ig . 3 frt 50 kr.
„ 1-től december 31-ig . 7 frt — kr.

Kérjük azokat a vidéki előfizetőinket, kiknek előfizetése július 1-én lejárt, hogy az előfizetés mielőbbi megújításáról gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap pontos küldése fennakadjon.

Nyáron az egész furdővárad alatt, előfizetőink kívánságára, a lapot bárhová utánuk küldjük, akárhányszor változtatásuk is tartózkodásuk helyét. Kérjük azonban minden címváltozásnak a régi cím felmérésével való pontos közlését.

A főváros környékén levő nyaralókban pontosan és a lehető legkorábban kézbesítjük a lapot.

A kiadóhivatal.

Lapunk mai száma 16 oldal.

— Személyi hírek. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter július és augusztus hónapokban nem ad általános kihallgatást. — Gróf Esterházy Móricz valóságos belső titkos tanácsos hosszabb tartózkodásra Karlsbadba utazott. — Bárá Hornig Károly veszprémi püspök Hinterbrühlbe utazott.

— József főherceg kalandja. József főherceg legutóbbi belgrádi útjának két érdekes kis epizódjáról értesítenek bennünket. Az egyik Belgrádban történt. Egy sétatokszáskor valaki kérényt dobott a főherceg kocsiába. (Szerbiában minden udvari kocsiba dobnak kérényeket. S még jó, ha csak kérényeket dobnak.) A rendőri nyomozások kiderítették, hogy a kérényt a belgrádi Zadruza-társaság könyvvezetője dobta a kocsiába. Popovics, ez a neve a könyvvezetőnek, magyar katonaszökevény, és kérényében kegyelemért könyörög. Popovicsot alkalmatlankodásáért a belgrádi rendőrség harmincz napi fogházra ítélte, súlyosbító körülménynek tudva be azt, hogy Popovics nem engedelmesskedett Milánnak, ki észrevéve szándékát, kézintésekkel figyelmeztette, hogy ne alkalmatlankodjék a főhercegnek. Ez alkalommal több szerb lap megemlékezik arról, hogy a boldogult Rudolf trónörökösnek belgrádi látogatása alkalmával szintén több katonaszökevény adott át hasonló módon kegyelmi kérényt, de egyetlen egyiknek sem lett meg az óhajtott eredménye. A másik epizód Pancsován történt. Amikor a főherceg Belgrádból visszajövet, Pancsovára érkezett, itt egy tízéves fiucska következőképen szólította meg:

— Fenség! Én Dunkel Tivadar, a hajózási társulat tisztviselőjének fia vagyok. Kérem fenségedet, vegyenek föl egy katonai reáliskolába.

A főherceg a bemutatkozó és kérényező fiúhoz néhány kérdést intézett, melyekre elfogulatlan feleleteket kapott, mire a főherceg megparancsolta környezetének, hogy a fiú kérését jegyezzék föl, a fiúnak pedig tudtára adta, hogy kérelmét könnyen lehet teljesíteni. Azután mosolyogva, ezekkel a szavakkal bucsuzott el a boldoggá tett kis Dunkelától:

— Remélem, hogy tebeled, kicsike, derék tiszt lesz.

— A szerb király körútja. Belgrádból táviratozzák: A skupstina ülészakának berekesztése után Sándor szerb király megkezdte európai körútját. Először is Karlsbadba utazik. Onnan valószínűleg el megy Pétervárra. Ámbár nem régen hivatalosan megczáfolták azt, hogy Sándor király Oroszországba készül, mégis majdnem bizonyosra vehető, hogy elmegy a csárhoz. Különösen a legutóbbi időben nagyon kedvezően alakultak azok a viszonyok, amelyek lehetővé teszik ezt az utazást. A szerb

politikai köröket nagyon kellemesen lepte meg az, hogy a „Novoje Vremja” legutóbb nagyon barátságos hangon írt Milánról is.

(Sietünk itt elmondani a „Novoje Vremja” cikkének Milánra vonatkozó részét. Szó szerint ezt írta egy belgrádi levelében: „Mindenfelé jó hatást tesz, hogy Milán feltűnően tisztaságosan viselkedik.” Hát Belgrádban ez a „barátságos hang”, amely a politikai köröket „kellemesen lepi meg.”)

— Bogisich püspök bucsuzása. Bogisich Mihály czimzetes püspök budavári esperes-plébános, akit a hercegprimás esztergomi kanonokká nevezett ki, a jövő héten foglalja el új állását a primási székvárosban. Bogisich, aki tizenhat esztendeig volt egyházamban budavári plébános, egykori beiktatásának évfordulóján, július 10-én, vasárnap bucsuzik el budavári biveitől. Ezen a napon délelőtt 10 órakor finnépi nagymisét tart a Mátyás-templomban. Mise után a püspök bucsubeszédet mond. Este toronyzene lesz a Mátyás-templom tornyán.

— Halálozás. Szemerei Szemere Lajosné született cserneki és tarkeői Dessewffy Ilona, élete 22-ik évében tegnap délelőtt hirtelen elhunyt. A család a következő gyászjelentést adta ki:

Szemerei Szemere Lajos de Genere Huba császári és királyi kamarás, belügyminiszteri fogalmazó úgy saját, mint kiskoru gyermekei Georgine és László, továbbá apósa, cserneki és tarkeői Dessewffy Ödön és neje cserneki és tarkeői Dessewffy Róza, valamint sógora Dessewffy Dezső és neje laszkári Laszkáry Ilona gyermekeivel, Ilonával és Jánossal; Etelka, Kamilla, Tamás, Otília és az összes rokonság nevében mély fájdalommal jelenti forrón szeretett nejének, méltóságos Szemerei Szemere Lajosné de Genere Huba született cserneki és tarkeői Dessewffy Ilona urnőnek szeretetben, hitvesi és anyai jószágban páratlan gazdagságu életének 22-ik, házasságának 3-ik évében, folyó hó 4-én délelőtt 10 órakor szívvelhűdéssel történt gyászos kimúlását. Drága halottunk hűlt tetemei folyó hó 6-án délután 4 órakor fognak az ágostai hitvallás szertartása szerint Baross-utca 79. szám alatt végzendő halotti ima után a kőényesi családi sírboltba örök nyugalomra tétetni. Áldott legyen emléke mindörökké!

— Emberkínzás. Eszékről táviratozzák la punknak a következő, a hihetlenséggel határos rémhírt:

Az itteni kórház egyik osztályában teljesen ép elméjű embereket mint örülteket kezeltek. Két tizenöt éves leányt megkötözve, kényszerzubbonyba bújtatva, sötét pinczébe zártak és két napon át étlen-szomjan ott hagytak. A rendőrség erről a rémtettől valahogy tudomást szerzett. Nyomban behatolt a pinczehelyiségekbe és vérben fetrengve találta ott a két áldozatot. Dr. Fischer és dr. Nevadovics kórházi orvosok ellen megindították a bűnvádi eljárást.

— A rend, az egyszerű! . . . Körülbelül ez a tartalma annak a két nyilatkozatnak, melyet egy könyvatos tudósító útján ma tesz közzé a főkapitány. Haragszik az újságírókra, akik a közbiztonsági állapotokról tendenciózus közleményeket írnak, melyek „sehogysem egyeztethetők össze az újságírói lelkiismeretességgel” és rendre leczáfolgatva az utóbbi napokban némely lapban megjelent rablótámadás-híreket, elmondja, mik is voltak hát azok a nagyhangon hirdetett rablótámadások. Előre is megjegyezzük, hogy mi a leczáfolt hírek egyikét sem közöltük és épen ezért nem is foglalkoznánk most a főkapitány nyilatkozataival, ha azok nem volnának nagyon is érdekesek. Az egyik nyilatkozat a zugligeti közbiztonságra vonatkozik. Az utóbbi időben ugyanis a zugligeti egyesület aggályosaknak mondotta a zugliget közbiztonsági viszonyait s elhatározta, hogy a közbiztonság javítása érdekében felterjesztést intéz valamelyik hatósághoz. Most a főkapitány kijelenti, hogy a zugligetben kintűnek a közbiztonsági állapotok. Leszámitva a vizivárosi temetőben történt gyilkosságot, mindössze lopások voltak a zugligetben. Közönséges lopások és mint a főkapitány mondja, „alkalmi jellegűek.” Több helyen bemásztak a tolt

vajok a lakásokba és elvitték mindent, ami a kezükbe akadt. Loptak ékszereket, baromfit, házi eszközöket, fehérneműket, szóval mindent, ami csak loopható. A másik nyilatkozat pedig elmondja, hogy a legutóbb megírt rablótámadások „közönséges lopások, melyekre csak a bűnügyi terminológiában való járatlanság, vagy elfogultság láthat rablótámadást”. Ezek után a vak is láthatja, milyen ki-tűnök a főváros közbiztonsági viszonyai. Mintaszerű itt minden. Ami az újságokban a közbizton-ság megzavarásáról megjelenik, az nem igaz dolog, mert például a rend, nem esik baja senkinek, csak sokat és háborítás nélkül lopnak a tolvajok. De ezeket a lopásokat is enyhébben kell megítélni; mert ezek alkalmi lopások. Akinek ezentúl szobá-jából, házából elemelnek valamit, ne haragudjék, hiszen csak alkalmi lopásról van szó. Egyén-ként a rend, az egyszerű . . .

— **La bête humaine.** Temesvárról írják la-punknak. Szomorú világításban tünteti föl az oláh község lakóinak eldurvulását a következő hajme-resztő eset: Mersen Simeon atvini gazdag paraszt vejével, Popecz Nikolaival, régebbi idő óta rossz időben volt, mert a nevezett a sürgős aratási munkában is folyton a korcsmában duhajkodott. Ez okból az öreg Mersen a héten Temesváron járt, hogy összes vagyonát mostohafiára irassa át. Po-pecz, aki ezt megtudta, éjjel az apósa szobájába lopózkodott, az alvó öregre háromszor sötötte el forgópisztolyát, nyakát felvágta és hasát egész a mellkasig fölmetszette. A minden emberiségből ki-vetkőzött gyilkos futásnak eredt, de csakhamar el-fogták és a temesvári ügyészség börtönébe szál-lították.

— **Bécsből gyalog** — Segenálba. Nem táv-gyaloglóról lesz szó az alábbi sorokban, hanem egy fiatal négeréről, akit elfogott a honvág, neki-vágott a világnak és elindult Senegál felé. Demba, így hívták a néget, két héttel ezelőtt érkezett Európába a senegambiai karavánnal, amely mostan-ság a bécsi állatkertben mutatja magát. A munkája nem volt sok: tanulónak volt beosztja a zenélő csoporthoz. Csendesen végezte a dolgát, nem vett részt honfitársai játékaiban, nem felelt a közönség kérdezősködéseire. Mikor beesteledett és a senegambiaiak a sátorok előtt hazai társasjátékok-kal mulattak, vagy pedig mesélgettek a szülőföld-ről, Demba nem volt közöttük. Szomorúan félre vonult és a sötét éjszakában az állatkert fái közt barangolt. Csaknem egy óra hosszat engedte át magát a fekete fiatalember álmainak.

— C'est Demba, pauvre malade! (Ez Demba, a szegény beteg) — felelt a főnök a kíváncsiak kérdezősködéseire.

Demba pedig észrevétlenül visszalopózott sátrába, leheveredett ágyára és álmatlanul várt a hajnalra. Két teljes hetet töltött így el a szegény ördög, mint idegen saját honfitársai közt. Tegnap délelben a senegambiaiak a sátorok előtt ebédhez gyű-lekeztek és Demba nem volt közöttük. Mindenütt keresték, a parkban, a sátrakban — de sehol sem találták, eltűnt. Már megbízták az állatkert igaz-gatóját, hogy a rendőrséget értesítse, mikor va-laki hírről hozta, hogy a Stefánia-híd közelében egy kofferen ülve egy néget találtak, aki hangosan énekelt. Kiszették és csakugyan megtalálták Dembát. Az állatkerti vendéglős rábeszélésére Demba visz-szatért az állatkertbe, ahol honfitársai ujjongva üd-vőzölték. Mikor a főnök megkérdezte tőle, hogy hová akart menni, röviden így felelt:

— Senegálba.

— És gyalog? kérdé tovább a főnök.

— Igen, gyalog. De előbb Lyonba akartam menni.

A főnök mosolyogva felel a kérdezőskö-dőknek:

— Demba a quelquefois mal à la tête, car il est malade au coeur. (Dembának gyakran zava-ros a feje, mert a szíve beteg.)

— **A havanna vége.** Mint Newyorkból írják, Havanna blokádja következtében az onnan származó szivarok fogyófélben vannak. A háború kitörése előtt 200.000 darab volt az utolsó szállítmány, ezeket persze már nagyobbreszt elszítták. A többi

készlet is biztos kezekben van már, a kereskedők nem is viszik piacra többé, hanem csak az ál-landó vevőknek árusítják. Rövid idő alatt nem is igen lehet ezen segíteni. A szivarszállítók nagy számban készítették a szükséges szivarskatu-lyákat a kellő felirattal, hogy azonnal Havan-nába vigyék, amint a forgalom ismét szabad lesz. Az Egyesült Államokban elszítt havanná-kat évenként husz millió, illetőleg havonként 1.600.000 darabra becsülik. Nálunk, az osztrák-magyar monarchiában, egyelőre nem kell félni attól, hogy elfogy a havanna, mert még jókor gon-doskodtak körülbelül egy évi szükségletéről.

— **Csalás az érettségin.** A bajor középisko-lákon most vannak az érettségi vizsgák, amelyek-nél nagy csalást gyanítanak már évek óta. Feltűnt ugyanis a vizsgáló tanároknak, hogy egyes tanulók, akik éveken keresztül a leggyöngyöbbek voltak, az érettségin hiba nélkül készítették el dolgozataikat. Nem tudták azonban elképzelni, hogyan lehetséges a csalás, amikor az igazgatóság pecsétes levélben kapja meg a miniszteriumtól a feladatok témáit és a leveleket csak a vizsga napján, a tanulók jelenlétében hontják fel. Az ideai matematikai vizsgán észrevette a felügyelő tanár, hogy a feladat kihirdetése után az egyik tanuló néhány czédulát huz ki a zsebéből és összehasonlítja a témával. Rögtön elkobozta a papirosokat, amelyeken a fel-adat volt kidolgozva szépen, hiba nélkül. Az igaz-gatósnál vallatára fogták a diákot, aki végre is beismerie, hogy ama nyomda alkalmazottjától vette meg a témákat, amelyben a miniszterium ezeket nyomtatni szokta. A további kutatás azután meg-állapította, hogy az illető nyomdai alkalmazott már évek óta fényes üzleteket csinál. A miniszterium azonnal felfüggesztette az összes bajor középiskolák iskolák érettségi vizsgáit, megindították a törvény-széki eljárást is, sőt azon is gondolkoznak, hogy a régebben vizsgázottak bizonyítványait is megse-mmisítik.

— **Válogatós liberálizmus.** A „Neues Pester Journal” apró hírdetése között olvassuk a követ-kező kis hírdetést:

Képzett szerkesztő kerestetik egy Magyar-országban megjelenő németnyelvű újság szá-mára. Csak olyan liberális urak sziveskedjenek jelentkezni, akik az újságírás minden szakmá-jában jártasak. És egyszersmind magyarul is értenek. — A fizetés a képesség arányá-ban 150 egész 200 korona havonként. (Zsidók nem fogadtatnak el.) Ajánlatokat és bizonyít-ványokat „Sajtó 397.” alatt a lap kiadóhivata-lába kérünk. 39057.

A kételkedők kedvéért újból ismételjük a hírdetés szavait, nagyon liberális legyen a szer-kesztő, de egy cseppet se zsidó.

— **Öngyilkos vasuti hivatalnok.** Bodonyi Fe-rencz szolnoki államvasuti hivatalnokot — mint szolnoki tudósítónk táviratozza — hétfőn délután lakásán halva találták. Vasárnap délután még je-gyeket adott az utasoknak, azóta azonban nem látták. Hétfőn délelben, amikor ismét jegyeket kellett volna kiadnia, észrevették eltűnését. Keresni kezd-ték és lakásán akadtak rá szívenlőve, holtan feküdt a földön. Fiatal felesége nem is volt a vá-rospan, hat és hét éves leánykái pedig, azt gondolva, hogy az apjuk alszik, vigan játszadoztak az udva-ron. Bodonyit mindenki derék, jóra való hivatalnok-nak ismerte, aki boldog családi életet élt. Tettenek okát nem gyanítja senki.

— **Egy vakmerő rabló szökése.** A napokban egy veszedelmes rablót kísért két horvát csendőr Eszékről Pécsre; a rabló neve Sárközy József a valami rablásért hét esztendei fegyházra volt al-ítélve, most pedig azzal gyanúsítják, hogy ő rabolta ki a szlatinai vasuti állomás pénztárát. Éjjel tizen-egy órakor érkezett meg a vonat Pécsre. Az állomás-nál közrefogta a két csendőr a megvasalt rablót és lassan ballagtak az ügyészségi épület felé. A Mária-utcánál az előtte haladó csendőrt hirtelen felfőkte a vakmerő ember és örült gyorsasággal futni kez-dett, a másik csendőr erre fegyverét válláról le-kapva, utána iramodott. Egyszer már meg is kapta a menekülő rablót, de az teljes erővel hátrarugott s üd-dőzje hanyat esett, de a szurony erősen megsebzte a menekülő alsó lábszárát, ki most utat és időt nyerve,

lefutott a Mór-utczába s ott valószínűleg elbuvik, ha véletlenül szembe nem jön vele Nédler Lajos törvényszéki tolmács, ki messziről hallotta a csendőr kiáltását. Előbe állott tehát a rohanó embernek, de az reá kiáltott: „eredj innen, ha az életed kedves.” Nédler Lajos azonban nem ijedt meg, hanem üldözőbe fogta. A rabló erősen megsebzett lábával már nem igen tudott futni és egy ház előtt megállott. Eközben odaérkezett a két csendőr, továbbá Vaszary Gyula rendőrkapitány és közös erővel bekísérték Sárközy Józsefet az ügyészség fogházába.

— **Öngyilkos urilány.** Sátoralja-Ujhelyről táv-iratozzák: Boronkay László előkelő földbirtokos szép leánya Olga, Pelejtán ma szíven lötte magát és szörnyet halt. Tettenek oka szerelmi csalódás.

— **A szentgáli rablógyilkos.** Megírtuk, hogy a nagy-vázsonyi csendőrök elfogták Kiss-Csorda Gábor padraghi csavargót, akiről kiderült, hogy ő követte el a minapi szentgáli rablógyilkosságot, valamint Balaton-Füreden az Auer budapesti ban-kár ellen történt merényletet. Levelezőnk ma azt táviratozza, hogy az elfogott azt mondja, hogy Ba-laton-Füreden két czinkostársa volt, akik Budapest felé vették útjukat. Mikor a szent-gáli rablógyilkos-ság után tizenégy sváb paraszt elfogta és meg-kötözte kezeit, a rabló tudvalevőleg megszökött. Az erdőben két czigány feloldozta a kötelet három forintért, amit a rablott pénzből adott nekik. A gonosztevő napokig bujdokolt az erdőben, míg végre az éhség előcsalta. Valószínű, hogy még számos gonosz tett terheli a lelkiismeretét, aligha-nem az érdi országúton történt rablás is. A csend-őrök a gonosztevőt Budapestre szállították.

— **Gyilkos kapitány.** Scheveningenből írják: Az indiai hadsereg egy nyugalmazott kapitánya, aki nyugdíjaztatása óta lakik már itt, évek előtt egyszer összeveszett a feleségével és azóta annyira meggyűlölték egymást, hogy heteken át egymásra se néztek. Az asszony azonban gondoskodott róla, hogy akkor se legyen nyugalma a férjének, ha nem találkozik vele. Minden napra tudott valami kelle-metlenséget kitalálni, amivel a férje életét megke-serithette. A kapitány és felesége gyűlölségét még nagyobbra szította egy másik asszony, a kapitányné barátnője. A kapitány több ízben kiutasította ezt a kigyőlelkű asszonyt és a feleségének is megtiltotta, hogy érintkezék vele, de hiába. Az intrikus azon-tul is bejárt a házukhoz és nemcsak az asszonyt ingerelte a férje ellen, hanem a kapitányt is a felesége ellen. A férj csak tűrt, ameddig türethetett. Elválni nem akart a feleségétől, nem is válhatott volna különböző családai okokból. Most aztán kifogyott a türelméből. Valahol az utcán szembejött vele az a két asz-sony, aki öreg napjaira megmérgezte az életét és megfosztotta lelke nyugalmatól. Egy pillanat alatt elfogta a keserűség és gyűlölet a sötétlelkű aszso-nyok ellen. Elővette revolverét és rájuk lőtt. A fe-lesegét életveszélyesen sebesítette meg a golyó, a másik asszony pedig nyomban meghalt. Minden-félre azt beszélnek a városban, hogy a kapitány megőrült és hogy legközelebb el is viszik vala-melyik elmeorvosító-intézetbe. A családi tragédia természetesen az egyedüli szóbeszéd tárgya most ez előkelő fűrdőhelyen.

— **Az életunt zeneművész.** Lenz Rezső zene-akadémiai tanár, aki július 2-án a Széchenyi-utca egyik házában leugrott a harmadik emeletről, való-szintűleg életben marad. Ma állandóan eszméletlen volt és délután néhány látogatójával beszélgetett is. Kezelőorvosai, ha valami váratlan komplikáció nem lesz, biznak felgyógyulásában.

— **Felrobbant turbinák.** Párisból írják ne-künk: Tegnap este Albertville városában (Départe-ment Savoye) a de la Bathie-gyárban óriási zajjal felrobbant egy kétszázötven lóerejű turbina, ép mikor a szolgálattevő mérnök a gyárban szokott körutját végezte. A turbina aczéllköpenyét a nagy erő egy másik ötszáz lóerejű turbina dinamogépé-bez dobta. A személyzet a veszedelem helyére sietett és az áramot el akarta zárni, de már későn jötték, mert ugyanabban a pillanatban légherőpült az ötszáz lóerejű turbina is. A többi turbinában az odavessző áramot sikerült elzárni és így az

ujabb szerencsétlenségnek elejét vették. A robbanás alkalmával három munkás jelentéktelen zúzódásokat szenvedett. Az anyagi kár azonban ahnál nagyobb. A gépház teljesen szét van rombolva és vasdarabokkal van tele. Csak a szerencsés véletlennel tulajdonítható, hogy a gépház fölött levő lakások véletlenül üresek voltak.

— Segítség a veszprémi megyeieknek. Veszprém vármegye közigazgatási bizottsága tegnap ülést tartott, amelyen először elnökölt Fenyvessy Ferencz főispán. A főispán rövid székfoglalója után a bizottság behatóan foglalkozott a jégkárosultak segélyezésének kérdésével. Szabó Imre képviselő köszönetet mondván a főispánnak, alispánnak és a pénzügyigazgatónak, elmondta, hogy 35 község szenvedett jégkárt, mely különösen a kisgazdákat sújtotta. Kolossváry alispán kijelentette, hogy a foglalkozás nélkül maradt aratómunkások érdekében már tett lépéseket. A Sió-csatorna szabályozási munkájánál hatszáz munkás nyerhet alkalmazást. Felhívta a bizottság figyelmét a biztosító társaságok visszaéléseire, amelyek 50—60 perczentet liquidálnak ott is, ahol evidenter 100 perczent a kár. Óvári Ferencz országgyűlési képviselő is ezt jelentette, mire a bizottság a tárgyban sürgős felterjesztést tett a földmívelésügyi és a kereskedelmi miniszterhez. Elhatározták továbbá könyöradományok gyűjtését és vetőmag kiosztását. A főispán távirati bejelentésére ma megérkezett Darányi miniszter tudósítása, hogy a gazdasági egyesületnek vetőmagul kölcsönképen egy waggon kölest és egy waggon mohart engedélyezett.

— A lippai öngyilkos. Megírtuk a napokban, hogy a lippai „József főherceg” szállóban egy ismeretlen fiatalember szíven lötte magát. Egy forintot hagyott hátra a szobáért és egy levelet, amelyben megírja, hogy tudakozódjanak kilitáról Kaffka ezredesnél. A lippai bíróság Araddal telefon útján értekezett és így — mint lippai tudósítónk táviratozza — megtudták, hogy az öngyilkos Horváth József orosházi születésű pincér, aki foglalkozását megunta és Kaffka ezredeshez akart szegődni inasnak. Minthogy ez a vágya nem teljesedett be, a nyomor elől a halálban keresett menedéket.

— A kis Tódor tragédiája. Lippai levelezőnk írja: Szvetár Tódornak szomorú volt az élete, koldulás volt a mestersége. Az anyja a kis fiút az utcára küldte ki koldulni, aki ellenkezve bár, de kénytelen volt engedelmessé válni. Tegnap aztán megszökött a koldulástól, elment a Marosba fürödni. A hullámokkal azonban nem tudott a kis nyomorult megbirkózni, egy-két perczig vidáman ugrándozott, de aztán elragadta az ár és a víz többé fel sem vetette testét. Anyját nehezen beszélhették csak rá, hogy legaiább fia hullámsírházhoz jöjjön, itt aztán nagy lelki nyugalommal megállapította, hogy:

— No! jó helyen van!

Talán igazza volt.

— Egy levelezőlap és egy évtized. Tíz évig tartott a trójai háború, a „gyoralábn” Achilleus ritéz tettei, a „ravaszszú” Odüsszeus csalfogásai csak tíz év alatt döntötték meg a büszke Trója falait. De tíz évnél többet a legridegebb költői igazságszolgáltatás sem kívánhatott szép Heléna ragyogó szémeiért. Nálunk némely kivételes esetben tíz év nem is olyan hosszú idő, hiszen egyik városból a másikba annyi ideig megy a posta. Mint egy kassai hírlunk jelenti, Lázár Dávid gyöngyösi kereskedő-cég 1888. február 12-ikén levelezőlapot küldött el Kassára Knöpfler Vilmos kereskedő-cégnek és ez a levelezőlap 1898. június 24-én érkezett meg rendeltetési helyére.

— Az öngyilkos rabbi. Megírtuk a napokban, hogy dr. Dávid Gyula, a pozsonyi neolog-zsidó hitközség első rabbi, a második emeletéről leugrott. Ma azt táviratozza tudósítónk, hogy a szerencsétlen ember, akit idegbaja kergetett a halálba, a kórházban rettenetes kínlődés után meghalt. A rabbi ötvennégy éves volt.

— Az életmentő halála. Párisból írják: Hour asszony, egy idevaló gazdag urnó, Beaumonthan, az Oise départementban nyara férjes leányánál. A

napokban kiment Hourné hétesztendő unokájával a vasúthoz, ahol a Párisból jövő vonatra várt. A fürge fiú föl-alá szaladgált a pályaudvaron, majd — bár a vasúti hivatalnokok figyelmeztették — a sinekre is ráfutott. Ebben a pillanatban rohogott be a gyorsvonat a csarnokba. A nyolczvanéves Hourné olyan gyorsan ugrott utána, hogy egy fiatal lány sem csinálta volna különben. Sikertült is neki a fiucskát letaszítani a sinekről, annyi ideje azonban nem volt már, hogy magát is megmentse. A mozdony egyik ütközője elütötte és vagy hét kocsi átment rajta. Holtteste egészen szét volt marczangolva, mikor a sinek alól felszedték.

— Tragédia a „világ közepé”-ben. Engelter Pinkász csehországi születésű kertészlegény tegnap este a Kelenföldön, a „Világ közepé”-hez címzett vendéglő közelében halántékán lötte magát. A golyó nem ölte meg és ezért Engelbert a nála volt kötéllal egy fára akasztotta magát. A járőrök észrevették és idejekorán megszábadították kellemetlen helyzetéből. Eszméletlen állapotban vitték a Szent János-kórházba.

— Adria-kerékpárok diadala. A július 3-án Nagybecskerekén megtartott kerékpárversenyen az összes első díjakat „Adria” kerékpárokon nyerték. Ez a körülmény fényes bizonyítékát szolgáltatja annak, hogy a kerékpárgyártás ma már nagyfontosságú iparágában hazai erők is eredményekkel működnek.

Napirend.

Naptár: Szerda, július 6. Római katolikus: Dominika sz. — Protestáns: Izaiás. — Görög-orosz: (június 24.) János szül. — Zsidó: Tham. 16. — Napkél 3 óra 54 percz, nyugszik 7 óra 41 percz. — Holdkél este 8 óra 18 percz, nyugszik reggel 7 óra 2 percz.

A horvát miniszter fogad délelőtt 8—10 óráig. A főváros magánépítési bizottságának ülése délután 5 órakor az új városházán.

Technológiai iparmúzeum nyitva 9—1-ig és 3—5 óráig.

Természettudományi gyűjtemények múzeuma nyitva 10—12-ig. (Múzeum-körút 4.)

Az iparművészeti múzeum nyitva 9—1-ig.

Nemzeti múzeum képtára nyitva délelőtt 9—1 óráig. Többi tárai, köztük a néprajzi osztály is (csillag-utca 15. sz.) 50 krajczár belépődíj mellett tekinthetők meg.

Rovargyűjtemény a nemzeti múzeumban nyitva 9—1-ig.

Országos képtár az Akadémiában nyitva 9 óráig délután 1 óráig.

Az új országház kupolacsarnoka megtekinthető 10—1-ig 50 krajczár belépődíj mellett.

Deák-mauzóleum a kerepesi-úti temetőben nyitva este 5 óráig.

Egyetemi könyvtár nyitva 8—12-ig.

Múzeumi könyvtár nyitva 9—1 óráig.

Akadémiái könyvtár nyitva 3—8 óráig.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* A Magyar Színház új igazgatója. A Magyar Színház-részvénytársaság tegnapi közgyűlésén, mint megírtuk, Relle Iván, a színház igazgatója lemondott állásáról. Az igazgatóság Tomcsányi László elnöklése alatt Hegedűs Béla és Filó János részvényeseiből álló bizottságot küldött ki, hogy a művészeti igazgatói állás betöltése végett Beöthy Lászlóval, az ismert fiatal íróval kezdje meg a tárgyalást. E tárgyalások ma már eredményekkel jártak, amennyiben Beöthy László mindenben megállapodott a bizottság tagjaival és a szerződését már holnap aláírja. Ugyancsak holnap már alá fogja írni új állását.

* Sarah Bernhardt titkokozása. Sarah Bernhardt Londonból levelet írt a „Figaro”-hoz, kijelentve, hogy nem megy Németországba. Azt a Begas nevű szobrászt pedig, aki vendégszínház-érdekében állítólag közbenjárt a német császárnál, egyáltalán nem ismeri.

* Magyar színtársulat Szlavoniában. A nyitrai színtársulat Mezey Béla igazgató vezetésével most Lipiken játszik. A huszonnégy tagból álló társaság állandóan csekély közönség előtt tartja előadásait.

* Budai színlőr. Planquette gyönyörű operettjében, „Rip van Winkle”-ben, vendégszerepelt ma Áldor Juliska. E bájos finom zene önként kinnálkodik a hatására, de a mai előadók különben is kitettek magukért. Így főleg Áldor Juliska asszony, aki egyébként már szerződött tagja a társulatnak, szépen és izlésesen énekelte Lisbeth és Alice

kettős szerepét. Békéssy Gyula (czimszerep) bari-tonja igen jól csengett és Krecsányi Vera meg Kovács Mihály is sok tapsot kaptak.

* Nemzeti színház. A dr. Mészáros Károly-féle kétféle színjátszó pályázatra e hónap 1-jéig összesen hetvenhat pályamű érkezett be a Nemzeti színház igazgatóságához: hatvanegy társadalmi színmű és tizenkét történeti (versekben írt) színmű.

a) Társadalmi színművek:

1. A titok, 2. Olga, 3. Lejtős uton, 4. A kaspaszkodók, 5. Az anyaj kéz, 6. Igazgyöngyök, 7. Hiuság és szerelem, 8. A megoldás, 9. Modern emberek, 10. Árnék, 11. Gyanus állás, 12. A méltóságos asszony, 13. A Thurenyi kuria, 14. A hitves joga, 15. Apahidy Éva, 16. Szívek harca, 17. Második szerelem, 18. Don Juan urak, 19. Az életből, 20. Eladó lányok, 21. Romok, 22. A béli ruhák, 23. Boldogságról, 24. Tetemre hívás, 25. A tábornok leányai, 26. A nagytrófi, 27. Megölt lelkek, 28. A vén leány, 29. Sakk a férfiaknak, 30. Az Orangyal, 31. Margit, 32. Egy asszony története, 33. Az eladott leány, 34. A sztrájk, 35. Eltérített szívek, 36. Büns szerelem, 37. Virág a mocsárban, 38. Páriák, 39. Carola, 40. Anyai szeretet, 41. A ki mindig nyer, 42. A mulatók, 43. Politikai divatok, 44. Jobb Eszter, 45. Lélekvásár, 46. Kálmán házassága, 47. Lidia, 48. Szerelem a politikában, 49. Zsidó, 50. Ilona, 51. Wendetta, 52. Csanthavary, 53. Örvény, 54. Katus, 55. Egy nő jellem, 56. A mindennapi kenyér, 57. Multak feltámadása, 58. Hiuság, 59. Becsület és kötelességtartó, 60. Barátság és szerelem, 61. A hipnoziz, 62. Elvek, 63. Találkozások, 64. Paraszt grófné.

b) Történeti színművek:

1. Walter lovag, 2. Wenzel király, 3. A fekete czár, 4. Péter király, 5. Tiberius Grachus, 6. A zárdaszűz, 7. Apák és gyermekek, 8. Aranybulla, 9. A két korona, 10. Sertorius, 11. Agatha, 12. III. Péter.

* Emlékek. Ezen a czímen Erdős Armandtól, az ismert fiatal zeneköltőtől két eredeti magyar dal jelent meg. Az egyiknek címe: „Nem megyek én tihozzátok...”, a másiké: „Szebb a barna, mint a szőke...”. Pap Zoltán verseire készültek. Mind a kettő dallamos, ötletes és jóízű kompozíció és ennél fogva gyors népszerűségre számíthat. A fiatal zeneköltő erős tehetségétől még sok kedves zeneművet várhatunk. Az újdonság Méri Bélánál 1 korona 60 fillérért kapható.

* Dr. Joachim születésnapja. Joachim József nagy hegedűs-hazánkfi, most ünnepelte születése napjának 67-ik évfordulóját Horinghamban (Yorkshireben). Ez alkalommal tisztelői ezüst bowle-készletet és ezüst serleget nyújtottak neki át.

FŐVÁROS.

(A lovaskerülők kérelme.) Ma délelőtt a lovaskerülők küldöttsége tiszteltet a polgármesternél, kérve, hogy pártolná a fizetésük javítása iránt való kérelmüket. A fővárosi lovaskerülőknek most a fizetésük (az osztályzatukhoz képest) 420—480 forint, a lakáspénzük 150 forint és a lótartásuk 300 forint. Ebből a javadalmazásból nem élhetnek meg és kérik, hogy a főváros emelje föl a készpénz fizetésüket 540 forintra. A polgármester kijelentette, hogy az ügyüket megvizsgálja és a lehetőség szerint támogatja a kérésüket.

(A színész-egyesület folyamodása.) Az országos színész-egyesület avégett folyamodott a főváros tanácsához, hogy adóztassa még az orfeumokat, daltársulatokat, czirkuszokat és mutatványos házakat a vidéki magyar színészek nyugdíjalapja növelésére.

(A dunai közpartok haszonbérlete.) A pénzügyminiszter elfogadta a fővárosnak azt az ajánlatát, hogy az 1870. évi nyereségykölcsönből fölépített dunai közpartok haszonbérletéért az 1898. évi január 1-től 1920. december 31-ig terjedő idő alatt évi 10,000 forint haszonbért hajlandó a fővárosi pénzalapba befizetni.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— Az aradi sikkasztás. Az aradi Pannónia-ügyben ma folytatták a tárgyalást, amelyen — mint tudósítónk táviratozza — kiderült, hogy hová fordította Bács a pénzeket. Bács nem akar emlékezni semmire, csak annyit mond, hogy a pénzt kivette a kasszából, a többivel nem törődött. A tizenegy sikkasztási eset közül ma csak a nyolczadik volt soron. Csütörtökön Scheinberger kihallgatása kerül sorra, amelyet valószínűleg zárt ajtók mögött tartanak meg, minthogy szenzációs leleplezéseket várnak.

— Magyarellenes bíró. Szabó Gusztáv bozovici főszolgabíró 1896. januárjában beadványt intézett Krassó-Szörénymegye főispánjához, amelyben Mahr Antal bozovici királyi járásbíróról a többek között azt állítja, hogy Mahrnak a politikai magatartása államellenes, mert a leghírhedtebb román agitátorokkal, Lukácsinékkel cimborál. Vádolta továbbá a járásbíró hivatali mulasztással, aminek bizonyítására felemlíti, hogy amikor a járásabeli Petrovits nevű magyarérmű jegyző ellen a nemzetiségiek dinamit-merényletet követtek el, az e tárgyban hozzá érkezett följelentést negyvenkét napig hevertette az asztalfiókjában. Ugyaníly tartalmu feljelentést tettek utóbb Mahr ellen a járás összes közigazgatási tisztviselői, akik panaszukkal az igazságügyminiszterhez fordultak. A két feljelentés tartalmát közölte annak idején az „Egyetértés” és ennek következménye volt az a sajtópör, melyet Mahr bíró panaszára a budapesti esküdszék nemrég tárgyalott Pichler Győző képviselő, a kérdéses cikk szerzője ellen. A sajtópör tudvalevőleg úgy végződött, hogy Pichlert egy a rágalmazás, mint becsületsértés vádja alól egyhangulag felmentették. De Mahr panaszt emelt Szabó főszolgabíró és társai ellen is a karánsebesi törvényszéknél, és ez a bíróság úgy Szabót, mint a harminczkét közigazgatási tisztviselőt vád alá helyezte nyilvános rágalmazás címén, a végtárgyalást pedig e hónap 26-ára tűzte ki.

Hegyi Antal vád alatt.

Szegedről jelentik, hogy a szegedi királyi törvényszék Hegyi Antal felfüggesztett csongrádi plébános ellen a következő vád alá helyező végzést hozta:

11150/1898. B. szám.

Ö felsége a király nevében!

A szegedi királyi törvényszék, mint büntető bíróság, az 1898. évi június 22-ik napján tartott zárt ülésben többrendbeli sikasztás büntette miatt terhelt és szabad lábon levő Hegyi Antal, felfüggesztett csongrádi plébános elleni büntetővizsgálati ügyben a királyi törvényszék vizsgálóbírája által 1898. évi június hó 14-ik napján 10480—898. szám alatt hozott határozatot, mely szerint terhelt ellen a büntetővizsgálatot elrendelte, Hegyi Antalt terheltnek szóval bejelentett, de írásban is indokolt felebbezése folytán vizsgálat alá vétén, a következő

végzést hozta:

A királyi törvényszék vizsgálóbírájának írti keletű végzése indokaiból és még azért s helybenhagyatik,

mert

Hegyi Antal terhelt az előnyomozat során maga beismerte, hogy az egyesek által niszszolgálatra tett alapítványokat az alapítók beleegyezése nélkül más célokra felhasználta s így az alapítványi pénzekkel mint sajátjával rendelkezett.

Továbbá, mert nem vehető tekintetbe terheltnek a bírói illetékesség ellen tett kifogása, mivel az 1878. évi V. törvénycikk a közönséges büntetőeljárásokra vonatkozólag a elkészítési kivételt nem tesz s a sikasztás büntette hivatalból üldözendő büntetőeljárás lévén, az eljárás a királyi törvényszék területén elkövetett büntetőeljárás miatt, a királyi ügyész indítványára, a királyi törvényszék vizsgálóbírája által helyesen indított meg.

Szegeden, a királyi törvényszék, mint büntetőbírósnak 1898. június hó 22-ik napján tartott ülésében.

Dr. Tesests s. k.
jegyző.

Konradsheim s. k.
h. elnök.

Vezeklés.

(Egy válópör előzményei.)

A déli tőzsdén lanya az irányzat s talán ennek tulajdonítható, hogy a nagyszágos bankár ur már félszeg órákor becsönget lakása ajtaján. Kalapját, botját átadja a szobaleánynak, aztán a gyermekszobába siet, hogy összecsókolja kőthónapos fiacskáját, aki boldog házasságának kilenczedik évében született. A kis pisze jószág ott alszik a

bölcsőjében. Hogy mosolyog a drága! Vajjon mit álmodhat? És ha nem álmodik, miért mosolyog?

Leírhatatlan boldogság sugárzik a bankár ábrázatáról! . . . Ugy szeretné összecsókolni a kis Árpádkát, de hát nem akarja felkölteni s csak úgy az ujjával integet feléje csókokat. Aztán lábujjhegyen az ebédli ajtajáig megy s óvatosan kinyitja, nehogy az ajtó nyikorgása megzavarja Árpádka édes álmait.

Az ablak előtt ül a felesége. Egy molett asszonyka, tipikusan hajlott orral, nagy fekete szemekkel. A bankár hozzá megy. Megcsókolja.

— Szervusz, Melanie!

Melanie válasz helyett fájdalmasan sóhajt.

— Már megint olyan szomorú vagy! . . .

Mi bajod?

— Semmi.

— Kényelemben élsz, minden óhajtsód teljesül. Az után epkedtél, hogy gyermeked legyen. Most már van az is: egy igazi angyal. Mégis miért szomorkodol?

— Samukám! . . . Nagy az én bánatom, sokat, nagyon sokat szenvedek . . . Nem érdemlem meg, hogy olyan jó légy hozzám! . . . Oh Samu, Samu, Samu!

És az asszonyka e szavak után görcsös zokogásban tör ki.

— Melanie! Az istenért! Ne kergess a kétségbeesésbe! Mondd őszintén: mi bánt?

— Mi bánt? . . . Az fáj nekem, hogy te olyan jó vagy, én meg olyan rossz vagyok. Rosszul esik, ha megcsókolasz, ha becézgetsz, ha ajándékokkal halmozol el; rosszul esik, ha Árpádkát ott látom az öledben . . . Szeretném, ha kegyetlen, durva volnál hozzám, mert én a te jószágodat meg nem érdemlem.

— Az égre kérek, Melanie: ne beszélj rébuszokban!

— Jól van; őszinte leszek. Haragudj rám, gyűlölj, fordulj el tőlem megvetéssel, mert tud meg, Samu, hogy Árpádka nem a te gyermeked.

A bankár kimeresztett szemekkel bámul a feleségére.

— Hah! . . .

— Le akarom vezetni büntömet. Meggyónok neked mindent. Aztán öl meg, tiporj el! . . .

És Melanie ziháló mellel, lesütött szemekkel, szakadozott beszédben gyónja meg iszonyu bűnét.

— Hiszen tudod: a múlt évben két hónapig Berlinben voltál . . .

— Nos? . . .

— E két hónap alatt Giesshühler, a könyvelő elbolondította a fejemet.

— Hah! . . .

— Oh Samu, Samu, ha bele látnál a szívembe! . . .

— Hol van az a nyomorult? . . . Először megölöm, aztán . . . De nem, nem! Melanie! te nem mondtál igazat!

— De ez még mind semmi. Hiszen tudod, hogy Giesshühler most Amerikában van. Mit gondolsz? Kinek a pénzén ment oda? . . .

— Beszélj, beszélj!

— Én adtam neki tízezer forintot.

— Tízezer forintot! Hol vetted ezt a pénzt?

— Hát nem hagytad-e nálam a Wertheim-kassza kulcsát? . . .

— Mi? . . . Az én pénzemből adtál neki tízezer forintot? . . . És még azt mondd, hogy Árpádka nem az én gyermekem? . . . Tízezer forintomba került!

— Ez még mind semmi! Ne haragudj rám, Samukám: de én úgy szeretnék Amerikába menni! Hogy miért is vagy te olyan jó én hozzám! . . .

— Hah! megyek az ügyvédhez! Tüstént megindítom a válópert . . . Hanem előbb add ide a Wertheim-kassza kulcsát, aztán menj Amerikába! Jó utat!

És a bankár rohanni akar kifelé. Melanie utána kiált:

— Samukám! Hát meg se csókolasz? . . .

Gutius.

SPORT.

— Maikönig és Habenichts. Az idei német derby két rivalisa, melyek között csak egy nyak-hossz volt a különbség, a baden-badeni iffezheimi nagy díjban újra küzdelembe bocsátkozik. A különbség csak az, hogy most nem egyenlő súlylyal fognak indulni, amennyiben Maikönig 81 kilogrammmal kevesebbet fog vinni. Ha már most Habenichts nyakhossznyi győzelmét két kilogrammra becsüjük, akkor Maikönig a 80.000 koronás iffezheimi nagy díjat Habenichts ellen biztosan egy hosszal kell, hogy megnyerje.

— A regatta-verseny befejezése. A vasárnap rendezett evezős-verseny utolsó száma, mint említettük hibás indítás következtében eldöntetlen maradt. Ma kellett volna a küzdő feleknek újra a starter zászlaja elé állani, azonban csak az hatle-ták jelentek meg a pályán. És noha maga a megjelenés már biztosította számukra a szép díjat, ezt a viharos időjárás dacára sem akarta ily módon hazavinni a M. A. C. pompás négyese, melyet Dobák Emil, Ábray Zoltán, Raics Lajos és Raics Aurél evezősökkel, dr. Csapór József kormányos vezett. Neki indultak a nagy viharban a veszedelmes utnak s noha a hullámok teljesen megtöltötték és szinte elsüllyesztették csónakjukat, a cél-pontig nem hagyták abba a vízzel való harcot. Az athléta csónakda rövid fennállása óta háromszor állott versenybe s ugyanannyiszor győzött.

— Löversenyek Tatra-Lomniczon. A tatra-lomniczi löversenyek az idén július 13-án kezdődnek. A meeting ötnapos lesz. A rendezend önnep programja a következő:

Július 13-án.

Délután 3—6 óráig löverseny.
Este 8—10 óráig katonazene-hangverseny az étteremben.

Július 14-én.

Reggel 9—11 óráig katonazene a fürdőház előtt.
Délután 3—6 óráig löverseny.
Este 8—10 óráig tombolával egybekötött katonazene-hangverseny az étteremben.

Július 15-én.

Reggel 9—11 óráig katonazene a fürdőház előtt.

Délután 6—7 óráig kocsis- és kerékpár- virágkorzó. Belépti díj (a tatra-lomniczi kápolnaépítési alap javára) 20 krajczár, — a korzó elkerített területére személyenkint 1 forint. A virágkorzón minden feldíszített magánfogat, bérkocsi és kerékpár résztvehet.

Este 9 órától táncmulatság a vendéglő nagytermében. Belépti díj személyenkint 1 forint. A tiszta jóvedelem a tatra-lomniczi kápolna-építési alap javára fordítatik.

Július 16-án.

Reggel 9—11 óráig katonazene a fürdőház előtt.
Délután 3—6 óráig löverseny.
Este 8—10 óráig katonazene-hangverseny az étteremben.

Július 17-én.

Reggel 9—11 óráig katonazene a fürdőház előtt.
Délután 3—6 óráig löverseny.

KÖZOKTATÁS.

Megüresedett alapítványi helyek. A nőképző-egyesület iskolájában a tanév végével két alapítványi hely megüresedett. Az egyesület felkérte a tanácsot, hogy a két helyre hirdessen pályázatot. A folyamodóknak budapesti illetőségűeknek kell lenniük s jó előmenetelt kell felmutatniok.

Tanárok és tanítók.

Ma a tanítóképző-intézeti tanárok befejezték tanácskozásukat, az országos izraelita tanító-egyesület pedig összeült több fontosabb kérdés megvitatására. A vidéken is volt két gyűlés. Debreczenben a középiskolai tanároknak, Pancsován a délmagyarországi tanító-egyletnek volt jelentős napja.

A tanítóképző-intézeti tanárok gyűlése.

A tanítóképző-intézeti tanárok mai folytatós-gos közgyűlésén dr. Kovács János elnökölt.

A mai közgyűlés első pontja Péterffy Sándor emlékeztető volt Szathmáry György felett. Utána Sztanko Béla főtitkár olvasta fel a választmány évi jelentését. Az egyesületnek 317 tagja van. A jövő évi költség-előirányzat 2382 forint.

A tanári testület és igazgatásról szóló javaslatot Felméri Albert ismertetette. Fontosabb részeit ennek a következők: minden tanító- és tanítónő-képző intézetben az igazgatótanácsban és gyakorló iskolai tanítókön kívül legalább 7 rendes tanár (tanítónő) alkalmazandó. Rendes tanárokat csak olyanok alkalmazandók, akik erre a törvényszerű tanítóképző tanári (tanítónői) képesítést megszerezték. A tanár (tanítónő) csak azon tudományterületek ellátására kötelezhető, amelyekre képesítve van.

Csepregi Lajos indítványozta, hogy a tanítóképzőintézetek igazgatótanácsait a király nevezze ki. Az indítványt Dezső Lajos, Nagy László fősztálistól után elfogadták.

Ugyancsak elfogadták azt az indítványt is, hogy az igazgató mellé segédként gazdasági intéző adassék.

A közgyűlés azután áttért a fizetés- és nyugdíjgyűlésről szóló tétel tárgyalására, melyekről az 1893. IV. törvények intézkedtek. A választmányi javaslatát Ujváry Mihály terjesztette elő. Lényegesebb részeit: Az 1893. IV. törvények 3. szakasz b) pontjának intézkedése körébe a tanító- és tanítónőképzőintézetek igazgatói bevonandók s így a VIII. fizetési osztálynak csak a két magasabb fokozatú sorolhatók. A zene-, rajz-, tornatanárok, a gyakorló iskolai tanárok rendes tanárokat tekintendők, s így rendes tanári fizetésben részesülnek az 1893. IV. törvények 3-dik szakasz b) pontjában megjelölt módon. A véglegesen alkalmazott állami tanítóképző-tanárok, igazgató-tanárok, tanítónők, gyakorló iskolai tanítók ötvenként 200 forint korpótlékban részesítendők. A nagyobb városokban működők helyi pótlékban részesítendők. A felekezeti községi és magánjellegű tanító- és tanítónőképző-intézetben alkalmazott tanárok, tanítónők és gyakorló iskolai tanítók fizetése 1200 forintnál kevesebb nem lehet. A nyugdíjaztatás az 1885. évi XI. törvények szabályai szerint történik, az 1891. évi XLIII. törvények 1. szakaszának intézkedése pedig hatályon kívül helyeztessék.

Mielőtt ennek részletes tárgyalásába bocsátkoztak volna, Herschl János oly indítványt terjesztett a közgyűlés elé, hogy a katolikus tanítóképző intézetek tanárai nyugdíjintézetek kérdésének országos decisionalis való rendezése tárgyában irjanak fel a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez. Az indítványt elfogadták.

A fizetés- és nyugdíjgyűlésről szóló javaslatot általánosságban elfogadták.

A tanárok fegyelmi ügyéről szóló választmányi javaslatot Groó Vilmos ismertetette behatóan.

A közgyűlés a választmányi javaslatot többek hozzájárulása után némi módosításokkal elfogadta.

A felügyeletről szóló választmányi javaslatot Scherer Sándor terjesztette a közgyűlés elé. A javaslat kimondja, hogy az összes tanító és tanítónő-képző-intézetek felett a felügyeletet a vallás- és közoktatásügyi miniszter gyakorolja. A felügyeleti teendők ellátása végett az ország öt tankerületre osztatik s mindenik élén egy-egy tanítóképző-intézet főigazgató áll, akiket a király nevez ki.

A tisztviselők és választmányi tagok megválasztása után, — nagyobbára a régiak választattak meg — még néhány indítványt vettek tárgyalás alá, melyek közül legfontosabb az, mely kimondja, hogy közgyűlést más nagy városban is tarthassanak, ne csak Budapesten.

Ezzel be is fejezte munkáját a közgyűlés.

A zsidó tanítók gyűlése.

Két napra terjedő közgyűlést ma reggel kezdte meg az Országos izraelita tanítóegyesület Kornfeld Gyula elnöklésével.

Az elnök rövid megnyitó beszédében üdvözölte a nagyszámban megjelenteket, első sorban pedig dr. Axaméth Lajost, a kultuszminiszter képviselőjét. Dr. Axaméth erre a miniszter nevében üdvözölte a gyülekezetet.

A közgyűlés első három fontosabb javaslat került. Az első (előadó Löwy Izidor) az izraelita iskolák fennmaradásának szükségességét és új iskolák felállítását hangsúlyozza; a másik (előadó Altmann Mór) a zsidó nőnevelés fejlesztését tűzi ki célul; a harmadik indítvány pedig (előadó Csajági Bernát), izraelita ifjúsági egyesületek, iskolaegyletek stb. kiván. A közgyűlés a javaslatokat elfogadta.

A középiskolai tanárok.

Debreczen, július 5.

Az országos középiskolai tanáregyesület közgyűlést ma délelőtt folytatták a főiskola dísztermében. A közgyűlést Beöthy Zsolt elnök nyitotta meg és napirend előtt felolvasta dr. Wlassics Gyula kultuszminiszter következő üdvözlő táviratát:

Debreczenben egybegyűlt magyar tanárokat, nemzeti köznevelődésünk e lelkes bajnokait melegen üdvözölöm, tanácskozásiakhoz sikert kívánok és az egyesület részére folyó évben is ezer forint segélyt engedélyezek.

Wlassics.

Majd Zsilinszky államtitkár üdvözlő táviratát olvasták föl.

Ezután megkezdődött a mai napirend tárgyalása: az egységes jogositásu középiskola.

Dóczy Imre előadva a kérdés történetét, elmondja, hogy a 48 előtti egységes magyar iskola azért felelt meg céljának, mert teljes képzést nyújtott az akkori társadalom műveltségi szükségleteihez. Ezek a szükségletek azonban az idővel folyton bővültek, úgy, hogy valamennyi részletét egy középiskola nem elégítetheti ki, ezért aztán meg kellett állapodni valamely rendszerben, amely együtt avagy különválasztva a szükségleteknek egyik vagy másik típusát foglalta. E célra alakultak a megszorított jogositásu reáliskolák és reál-gimnáziumok, továbbá a görög pótlótanfolyam, amelyek egyike sem elégítette ki sem a szülőt, sem a pedagógusok érdekét és ezért a millenniumi tanügyi kongresszus azt a célt tűzte ki, hogy minden iskola elvégzése egyenlően jogosítson a felsőbb tudományos pályára, a nem okvetlenül szükséges részleteknek középiskolánként egy megállapítandó rendszer szerint megválasztásával. Ezt az eszmét Wlassics miniszter magáévá tette s így ma már különösen a közoktatási tanács tantervrevíziója után, melyet ismertet bővebben s annak megállapításaihoz maga is csatlakozik s ezért a következő indítványt teszi.

A középiskolai egyenlő jogositás oly messzható s oly nagyjelentőségű elv, amely a legteljesebb mértékben követeli a magyar középiskolai tanárság figyelmét. S ha legközelebb a sokkal kisebb jelentőségű tantervrevízió ügyében oly lelkes igazán hivatásához méltó tárgyalásokat folytatott tanári egyesületünk s közvéleményünk a legilletékesebb helyen is igyekezett érvényt szerezni: vegye fel programjába az egységes jogositásu középiskola kérdését, tűzze ki a tanári körök tárgyalására és a kialakult tanári közvéleményt terjeszse kellő időben az országos közoktatási tanács elé.

Megindult erre az érdekes eszmecsere, amelyben részt vettek: Pócs János, Beöthy Zsolt, Rombauer Emil, dr. Hegedűs István, dr. Szabó Ernő, dr. Gerevich Emil, Szabó Sámuel és dr. Hegedűs Pál

E felszólalások után Dóczy Imre indítványát egyhangulag elfogadták.

Most Rajner Ferenc titkár felolvasta Beke Manóknak az új középiskolák felállításának kérdéséről kidolgozott indítványát, amely élénk helyeslést keltett.

Utolsónak maradt Pályi Sándor leánygimnáziumi igazgató-tanár, aki a Szabad Lyceum működéséről szóló dolgozatát olvasta fel.

A tanárok délután megtekintették a város nevezetességeit. Holnap kirándulnak a Hortobágyra.

A délmagyarországi tanítógyűlés.

Pancsova, július 5.

A tegnap megkezdett délmagyarországi tanítógyűlésre több mint kilencszáz tanító és tanügyi-barát jelent meg. A fogadtatás a pályaudvarban impozáns volt. A város nevében Szabó városi főjegyző üdvözölte a vendégeket, mire Schenk egyleti elnök köszönő szavakkal válaszolt. Este ismerkedési estély volt, melyen több mint 1200-an vettek részt. Az estélyen Halász Jenő osztálytanácsost, a miniszter képviselőjét, és Mettanovichot, a város polgármesterét zajos éljenzésekkel fogadták.

A nagygyűlés ma délelőtt kezdődött. Halász osztálytanácsos a miniszter nevében, Mettanovich polgármester pedig a városi törvényhatóság részéről üdvözölte a nagygyűlést. Azután áttértek a napirendre. Tárgyalás alá került: a volt határvidéki tanügye; a kisdudóvoda és népiskola egymáshoz való viszonya és más egyéb. A vitaközébe részt vettek Halász osztálytanácsos, Steinbach és Sebestha tanfelügyelők is.

A HIVATALOS LAPBÓL

Kinevezések. A király Kiss János tárnaki járásbírói albirót a tárnaki, Desseffy Árpád rimaszécsi járásbírói albirót a nagygyűlési és Lokod Gyula marosvásárhelyi törvényszéki albirót a hosszúaszi járásbírói albirót a nagygyűlési és Wittich József marosvásárhelyi ügyészségi alügyészt a közválasárhelyi ügyészséghez ügyészsé, dr. Szabady Lőrinc nagyatádi járásbírói albirót a nagyatádi járásbírói albirót, dr. Kertész Ede győri törvényszéki jegyzőt a beregszászi törvényszékhez, Téri Géza szászvárosi járásbírói aljegyzőt a szegedi, Dávid Samu tenkei járásbírói aljegyzőt a székelyi, Dobák Géza, a kassai itélőtáblához berendelt bírói aljegyzőt a trencsényi járásbírói aljegyzőt, Jakó Imre lugosi törvényszéki aljegyzőt a lugosi törvényszékhez, Kuszka Géza kalocsai trvsz. aljegyzőt a nemetújvári járásbírói aljegyzőt, Doloschall Ervin a marosvásárhelyi itélőtáblához berendelt bírói aljegyzőt a tornai, dr. Csiki Kálmán erzsébetvárosi törvényszéki aljegyzőt a marosvásárhelyi törvényszékhez, dr. Nagy Aladár kalocsai törvényszéki aljegyzőt a szegedi, végül dr. Pollner Kálmán, a szegedi itélőtáblához berendelt bírói aljegyzőt az óbecsei járásbírói albiró albirókká kinevezte.

Árverések a fővárosban. Varjas Sándorné ingóságai VII. Zugló Bosnyák-utca 4. július 6. Kálmán Arthur ingóságai VII. Roitenbiller-utca 29. július 8. Goldmann Ernő ingóságai VI. Bajza-utca 46. július 6. Lauter Manó ingóságai VIII. Kerepesi-ut 21. július 8. Pohl Károly ingóságai VI. Podmaniczky-utca 27. július 6. Fein Ignác ingóságai VI. Lovag-utca 13. július 7. Schlesinger Ignác ingóságai VII. Városligeti-fasor 29. július 14. Sebesty Géza ingóságai VII. Dohány-utca 54. július 9. Pfáhn Károly ingóságai VII. Károly-körut 9. július 8. Jankovich Gyula ingóságai VII. Csömör-ut 18. július 7. Rechnitzer Dávid ingóságai VII. Eötvös-utca 37. július 7. Kolossa Géza ingóságai VI. Teréz-körut nyugoti pályaudvar július 21. Ramaszéder János ingóságai VII. Törökör Örnagy-utca 9. július 6. M. L. Lány's Sohn ingóságai VII. Kazinczy és Wesselényi-utca sarok július 8. Tóth János ingóságai VI. Külső-Váci-ut 113. július 9. Lehner Zsigmond ingóságai VI. Izabella-utca 78. július 6. Lanátör János ingóságai VIII. József-körut 13. július 6. Strohmayr Gyula ingóságai VIII. Jászmin-utca 21. július 7.

A vidéken. Grün György ingóságai Pilis-Maróthon (Esztergom) július 12. Vitéz Jánosné ingatlanai Sziget-Monostor (Szent-Endre) községhezatalul július 28. Kohn Katalin ingatlanai Ózora (Pancsova) községhezatalul július 30. Gibl Ferenc ingóságai Sztrzeniczen július 8. Szentkereszty Pál ingóságai Bunban (Seregvár) július 14. Tóth István ingóságai Kis-Kéren (Érsékújvár) július 9. Baka Ignác ingatlanai Déván július 20. Dobos István ingatlanai Nagyváradon július 11. Kozma Lajos ingatlanai Eperjesen július 27. Sztoikovic Istvánné ingatlanai Nagy-Becskerekén október 10. Kapeczán György ingatlanai Knež (Vinga) községhezatalul július 15. Makonyi Samu ingatlanai Zólyomban augusztus 11. Kronauer Gyula ingatlanai Debreczenben augusztus 2. Peles Zsiva ingatlanai Jarkovác (Pancsova) községhezatalul július 25. Csutora Vendel ingatlanai Pákonon (Zala-Egerszeg) július 20. Kálmár Ernő ingatlanai Zsolnán július 25. Hoffmann József ingatlanai Horgos (Szeged) községhezatalul augusztus 13.

Pályázatok. Pénzügyi titkári állásra Beszterce székhelyről, a színérváraljai (Szatmár) járásbírói albiró telekkönyvezetési állásra, a pozsonyi törvényszékhez szolgai állásra, az ungvári adóhivatalnál adótitkari állásra, a dárda (Pécs) járásbírói albiró albiró állásra, a besztercei pénzügyigazgatóságnál irodatisztai állásra, a szepesváraljai (Lőcsé) járásbírói albiró telekkönyvezetési állásra lehet a folyamodványokat benyújtani.

NYILT-TÉR.

Kiadó lakások augusztus 1-ére

Üllői-ut 18. sz. a. ujonan épült házban:

Földszint	Bolt-helyiség 700 frt.	portállal ellátott, 2 nyílásu.
I. emelet	Üzleti helyiség vagy lakás 1400 frt.	8 udvari szoba, 1 nagy 92 négyzetméteres és 1 kisebb munkaterem, elő-, fűrdő, csaldszoba, konyha, kamra, 2 kócsot, pinco és padlással, az udvari traktusban külön fedett folyosóval, direkt bejárat a lépcsőházból.
II. emelet	Lakás 750 frt.	2 utcai szoba, 1 udvari szoba, elő-, fűrdő, csaldszoba, konyha, kamra, kócsot, pinco és padlással.
	Lakás 750 frt.	3 utcai szoba, elő-, fűrdő, csaldszoba, konyha, kamra, kócsot, pinco és padlással.
	Lakás 700 frt.	2 utcai, 1 udvari szoba, elő-, fűrdő, csaldszobával, konyha, kamra, kócsot, pinco és padlással.
	Lakás 700 frt.	3 utcai szoba, elő-, fűrdő, csaldszobával, konyha, kamra, kócsot, pinco és padlással.
III. emelet	Lakás 380 frt.	2 udvari szoba, előszobával, konyha, kamra, kócsot, pinco és padlással.
	Lakás 340 frt.	2 udvari szoba, előszoba, konyha, kamra, kócsot, pinco és padlással.

Utcail lakásokban gáz- és villamosvezeték, parkéta tapéta stb. Udvari lakásokban gázvezeték, parkéta fedett folyosók, kertre nyíló kijáratok.

Nagy bolt-helyiség

a József-körut legélénkebb helyén f. 6. augusztus hó 1-ére

kiadó.

Czím a kiadóhivatalban.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

Hamburg, július 5. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészvény 305.50. Az irányzat üzletellen.

New-York, július 5. (C. T. B.)

	július 5. cents	július 1. cents
Búza júliusra	81 ¹ / ₂	83 ¹ / ₂
„ szeptemberre	73 ¹ / ₂	75 ¹ / ₂
„ deczemberre	73 ¹ / ₂	75 ¹ / ₂
Tengeri szeptemberre	36 ¹ / ₂	37 ¹ / ₂

Chicago, július 5. (C. T. B.)

	július 5. cents	július 1. cents
Búza szeptemberre	68 ³ / ₄	70 ³ / ₄
Tengeri szeptemberre	32 ³ / ₄	33

A budapesti pénzintézetek.

A fővárosi statisztikai hivatal közleményeinek egütöbbs megjelent füzetében összesítve találjuk a budapesti pénzintézetek 1897. évi mérlegadatait.

Ez adatok szerint az intézetek száma harminczat tett. A két földhitelintézet lezártításával fennmaradt 28 részvénytársulat részvénytőkéje 126,520.026 forintba rug, 7 millió forinttal többre, mint az előző évben. Az üzleti eredmény ismét eléggé kedvezőnek mondható, amennyiben az összes tiszta nyereség 14,799.063 forintot tett ki, ami az alapszabályszerű leírások, valamint a múlt évről áthozott nyereségek számbavétele nélkül 11.7 százaléknyi kamatoztatásnak felel meg. A tiszta jövedelemből osztalék gyanánt 69.3 százalék jutott kiállításra, míg 11.3% tartalékba tételt; a fennmaradó részből jutalékokra (8.0%) a jövő évi átvitelre (9.8) stb. fordítottak. A kifizetett osztalék a részvénytőkének 9¹/₄%-át teszi. A legnagyobb osztalékot a múlt évben is a Hazai első takarékpénztár fizette (40%), míg utána ismét az Egyesült fővárosi takarékpénztár következik (20%), a Pesti magyar kereskedelmi bank (14), az Országos központi takarékpénztár (13¹/₄%), a Magyar jelzáloghitelbank (9⁶/₁₀%), a Magyar általános hitelbank (9), a Kőbányai takarékpénztár (8%), a Magyar általános takarékpénztár (7²/₁₀%), a Magyar lezártított és pénzváltóbank (7%), az Első magyar iparbank (6²/₁₀%), a Budapesti bankkegyesület (6¹/₂%), a Magyar ipar- és kereskedelmi bank, a Magyar kereskedelmi részvénytársulat, a Hernes váltóüzlet, a Hazai bank, az Általános bank, a Belvárosi takarékpénztár, a Budapesti takarékpénztár és országos zálogkölcson részvénytársaság, (6—8⁶/₁₀%-kal), a Magyar takarékpénztárak központi jelzálogbankja (5¹/₂%), a Fővárosi bank (5%), a Központi váltóüzlet, a Budapesti giro- és pénztárgyűjtő, a Bankkegyesületi váltóüzlet, a „Mercur” bank- és váltóüzlet, az Erzsébetvárosi takarékpénztár, a Lipótvárosi takarékpénztár (5—5⁰/₁₀%-kal) és végre a Magyar agrár- és járadékbank (4%).

A takarékbetétek, melyek a főváros egyesítése idejében 42 milliót tettek, a múlt évben 180 millióra rugtak. A váltótárcza, az osztrák magyar-bank váltótárczáját nem számítva, a múlt évben 186.8 millióról 140.7 millióra forintba emelkedett.

A lombard-üzlet 77.6 millióról 86.5 millióra emelkedett, míg az osztrák-magyar bank lombardüzlete 0.8 millió forinttal csökkent.

Jelzálogkölcsonokban nem kevesebb mint 483 millió forint — tehát 57 millió forinttal több, mint az előző évben — van elhelyezve.

A bankok értékpapírállománya az utolsó 21 év alatt igen tetemes ingadozásoknak volt alávetve: 1877-ben 28 millió forintot tett és innét 1882-ig, amidőn a 61 milliót elérte, rohamosan emelkedett. Ezen időpontban túl nagymértű realizácók álltak be, úgy hogy 1888-ban az értékpapírállomány már csak 48 milliót, 1889-ben pedig 4 millióval többet tett. 1890., 1891., 1892-ben — dacára az egyes bankokban mutatkozó elég érzékeny változásoknak — meglepő, hogy egészen vége mégis egy és ugyanazon színvonalon tartotta magát; tévén 1890-ben 58¹/₂%, 1891-ben 58¹/₂% és 1892-ben 58¹/₂% milliót, 1893-ban 67¹/₂% millióra emelkedett, 1894-ben 62.5 millióval az előbbi év mögött maradt, 1895-ben 79.8, 1896-ban 73.1 és 1897-ben 95.7 millióra növekedett és így az elmúlt évben a 21 évi időszak alatt maximumát érte el.

Igen érdekes eredményeket mutat fel a tartaléktőke állapota. A rendes tartalékok összege 48.3 millió forint volt, úgy, hogy az — a nem részvényekre alapított két földhitelintézet, úgy mint a magyar földhitelintézet 16,231.991 forint és a kishirtokosok földhitelintézete 1,471.779 forintjának számonkivül hagyása mellett — a részvénytőke 24.2%-ának felel meg. Mintegy hetedrészét a részvénytőkének teszi a rendkívüli tartalék is. Egy intézetnél, tudniillik a hazai takarékpénztárnál a tartaléktőke tetemesen túl is haladja az alapítókét, amennyiben ugyanis az 5 millió alapítókével szemben ugyanannyi tartaléktőkéhez és még 9.4 millió forint külön tartalék áll. A nagyobb intézeteknél a tartaléktőke aránya az alapítóké a következő: a hazai takarékpénztárnál 287.9%, ebben (rendkívüli tartalék 187.8%), az egyesült fővárosi takarékpénztárnál 139% (rendkívüli tartalék 17.6%), a III. kerületi takarékpénztárnál 116.9% (rendkívüli tartalék 6.0%), a Pesti kereskedelmi banknál 74.2 százalékos (rendkívüli tartalék 34.2 százalékos), a központi takarékpénztárnál 66.3 százalékos (rendkívüli tartalék 16.3 százalékos), a Magyar jelzálog hitelbanknál 32.4 százalékos (rendkívüli tartalék 16.8 százalékos), a Magyar általános hitelbanknál 27.7 (—), a kőbányai takarékpénztárnál 22.3 százalékos (—), a Magyar iparbanknál 19.2 százalékos (—), a Lezártított banknál 16.5 százalékos (rendkívüli tartalék 3.5 százalékos), a Budapesti bankkegyesületnél 14.7 százalékos (—). Az összes tartalék eszerint a budapesti banküzleteknél a részvénytőké 36.8 százalékát teszi.

A budapesti viszonyokat kedvezően jellemző eredményekre jutunk, ha az itteni intézeteket a bécsiékkal hasonlítjuk össze. Volt ugyanis:

	Budapestben.	Bécsben.
a pénzintézetek száma	20	15
a pénzintézetek száma az utolsó évben	30	17
a pénzintézetek részvénytőkéje 1877-ben	83.8 millió forint	118.8 millió forint
a pénzintézetek részvénytőkéje az utolsó évben	126.5	198.6
a részvénytőke növekedése 1877 óta	92.7	84.8
a pénzintézetek részvénytársulatok tartaléktőkéje az utolsó évben	49.1	54.7
az osztalék 1880-ban	9.2%	8.5%
1885-ben	7.4%	6.0%
1890-ben	11.3%	8.2%
1895-ben	10.3%	8.3%
1896-ban	9.8%	8.2%
1897-ben	9.2%	?

¹ Az Osztrák-magyar bank nélkül. — ² A részvénytőke nélkül működő bankokat is ideértve. — ³ Ezen adatok Budapestben 1897-re, Bécsben 1896-ra vonatkoznak.

Mezőgazdaság.

A szőlőmoly és szőlőfölonca. Miután a szőlőmoly és a szőlőfölonca a folyó évben az ország némely borvidékén a rendesen nagyobb mennyiségben lépett föl és 1896. óta e rovarok megjelenése terjedőben van, a földművelésügyi miniszter a rovarok folismerésére és az ellenük való védekezés módjára nézve tájékoztató utmutatást dolgoztatott ki s annak kellő számú nyomtatott példányban való megküldése mellett felhívta a törvényhatóságokat, hogy a védekezés iránt erélyesen intézkedjenek s ezáltal az említett rovarok továbbterjedésének gátat vessenek. A védekezési utmutatás egy példányát meg fog küldetni mindazoknak, akik ez iránt — akár csak levelezőúton — a földművelésügyi miniszterium szőlőszeti osztályához fordulnak.

Ipar és kereskedelem.

Csődnyitások. Kovács Etel ellen az egri királyi törvényszék részéről. Csődbiztos Bura Endre törvényszéki bíró, tömeggondnok dr. Ott Péter ügyvéd, bejelentési határidő 1898. szeptember 1., felszámolási határidő, 1898. szeptember 28. — Rosenfeld J. ellen a beszercezbányai királyi törvényszék részéről. Csődbiztos Traeger Zsigmond törvényszéki bíró, tömeggondnok dr. Melfelher Zsigmond ügyvéd, bejelentési határidő 1898. augusztus 12., felszámolási határidő szeptember 1. — Kohon Izidor ellen a veszprémi királyi törvényszék részéről. Csődbiztos Nyékhegyi Lóthár törvényszéki bíró, tömeggondnok dr. Csete Antal ügyvéd, bejelentési határidő 1898. augusztus 25., felszámolási határidő 1898. szeptember 5.

Kőbányai sertesplac, július 5. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül sulyban) — krajczár. Közép (páronként 300—400 kilogramm sulyban) — krajczár. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogrammon fe-

lül sulyban) 57¹/₂—58 krajczár. Közép (páronként 251—320 kilgrig terjedő sulyban) 59—59¹/₂ kr. Könnyű (páronként 250 kilgrig terjedő sulyban; 59—60 kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilgr. felül sulyban) 59—59¹/₂ krajczár, közép (páronként 240—260) kilogramm sulyban) 58¹/₂—59 krajczár. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő sulyban) 58—59 krajczár. Serteslétszám: 1898. július 3. napján volt készlet 45.125 drb, július 4-én felhajtattott 184 drb, július 4-én elszállítottattott 411 darab, július 5-ére maradt készletben 44.848 darab. A bizott sertes üzletirányzata változatlan.

Budapesti konzum-sertesvásár, július 5. A ferencvárosi petroléum raktárnál levő székesfővárosi konzum-sertesvásárra 1898. július 4-én érkezett 715 drb. Készlet 425 darab, összes felhajtás 1140 drb. Elszállítottattott budapesti fogyasztásra 838 drb, elszállítottatlan maradt 302 drb. Napi árak: 120—180 kilós 57¹/₂—59 kr, 220—280 kilós 57—59 krajczár, 320—380 kilós 56—58¹/₂ kr, öreg nehéz 56 krajczár, malacz 38—40 krajczár. A vásár hangulata élénk volt.

Budapesti borjuvásár, július 5. Felhajtattott 945 darab élő borju. Napi árak: belföldi borju 30—40 forint, kivételesen 42—44 forint 100 kilogrammonként.

Bécsi sertesvásár, július 5. Bejelentettek a mai vásárra 7307 darabot, felhajtottak pedig a vásár kezdetéig 3459 darab fiatal sertést, 3557 darab magyar zsirsertést, összesen 7016 darabot. A csekély szükséglet folytán a múlt heti árak csak nehezen voltak fentarthatók. Jegyzések: elsőrendű 52—53 krajczár, kivételesen 53¹/₂ krajczár, közepes és öreg sertés 49—51 krajczár, könnyű 45—48 krajczár és fiatal sertés 38—52 krajczár, kilónként, élősulyban.

Pénzügy.

A máramarosi pénzintézetek. A máramaros-szigeti Kereskedelmi és hitelintézet dr. Mihályi János elnöklése alatt a napokban rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen egyhangulag elfogadták az igazgatóságnak azt az ajánlatát, hogy e 26 év óta fennálló pénzintézet a Máramarosi Takarékpénztárral egyesüljön. A Máramarosi Takarékpénztár az egyesülés iránt tett igazgatósági javaslatot a dr. Kőkönyvi Mihály elnöklése alatt tartott közgyűlésen szintén egyhangulag elfogadta s az egyesülést kimondták, mire az igazgatóságba új tagokul Jakab Péter ügyvéd, Mihályi János vármegyei tiszti főügyész és Szabó Sándor vármegyei főjegyzőt választották meg.

Közlekedés.

Az államvasutak bevételei. A magyar királyi államvasutak a végleges lezárolás szerint folyó évi márczius hónapban személy-, katonai- és podgyász-szállítás után 1,638.613 és a gyors- és teheráruforgalomból 5,548.425, összesen tehát szállítási bevételek czímén 7,187.038 forintot vettek be. A folyó évi márczius havi bevétel a tavalyinál csak 85.828 forinttal, vagyis 0.5 százalékkal kisebb, holott tavaly márczius hónapban még erős gabona- és lisztforgalom volt. — Az év eleje óta márczius hó végéig összesen 19,763.658 forint volt a bevétel; ezzel szemben a múlt év hasonló szakaszában 20,344.924 forintot vettek be. A folyó év első negyedének bevételei nagyobbak a tavalyiaknál a személyforgalomnál 187.606 forinttal, vagyis 4.2 százalékkal, ellenben kisebbek az áruforgalomnál 768.872 forinttal, vagyis kereken 5 százalékkal; az összes szállítási bevételek kisebbek 2.7 százalékkal.

BUDAPESTI GABONATŐZSDE.

Budapest, július 5.

A földművelésügyi miniszterium termésbecslései és a gabonatózsde mindenkori irányzata között tagadhatatlanul bizonyos okozati összefüggés van. E kapcsolat azonban nem olyan jellegű, amint ezt a dolgok természetes viszonyából kifolyólag következtethetnők, az időközönkénti hozamkimutatások számadatainak apadása nem vonja maga után az árak javulását, hanem ellenkezőleg, minél inkább redukálódnak a tiznap időszak alatt az aratási kilátások annál erősebben nyomják le az árakat.

Május tizenötödikén a jelentés felbecsülté harminczhárom és fél millió métermázsza búzára a vetések állapotát és ugyanakkor a tőzsdén 10 forint 70 krajczárral vették a szeptemberi búzát. Junius huszonötödikén már csak harminczhárom egy harmad millió métermázsát helyezték a miniszterium

Budapesti vásárcsarnok.

Budapest, július 5. A vásári forgalom: **Rozs** a forgalom élénk, árak szilárdak. **Baromfi** élénk, árak csökkentek. **Hal**ban csendes, árak szilárdak. **Tej- és tejtermékek** élénk, árak szilárdak. **Tojás** élénk, árak csökkentek. **Zöldszőlő** élénk. **Gyümölcsök** élénk. **Fűszerek** élénk. Időjárás: derült, meleg. A központi vásárcsarnokban nagyban eladott élelmiszer-cikkek hivatalos árjegyzése a következő: **Hús.** Marhabús hátulja I. 54—56 frt, II. 52—54 frt. Birkahús hátulja I. 46—48 frt, II. 40—46 frt. Borjúhús hátulja I. 56—60 frt, II. 52—56 frt. Sertéshús elsőrendű 60—64 frt, vidéki 50—56 frt. (Minden 100 kilonként.) Kolbász füstölt 60—80 kr (kilonként). Sertésszár hordóval 61.0—61.5 frt (100 kilonként). — **Baromfi** (élő). Tyúk 1 pár 1.00—1.20 frt. Csirke 1 pár 0.65—1.10 frt. Lud hízott: külön-külön 68—70 kr. — **Különtételek.** Tojás 1 láda (1440 db) 28.5—29.5 frt. Sárgarépa 100 kötés 1.40—5.60 frt. Petrezselyem 100 kötés 2.00—6.00 frt. Lencse m. 100 kiló 14—18 frt. Bab nagy 100 kiló 8—12 frt. Paprika I. 100 kiló 25—50 frt, II. 10—20 frt. Vaj I. rendű különként 0.70—0.80 frt. Tea-vaj különként 0.80—1.10 frt. Burgonya, idej, 100 kiló 2.20—2.50 frt. Burgonya sárga 100 kiló 3.50—4.00 frt. — **Halak.** Harcsa (élő) 0.60—1. frt 1 kiló. Csuka (élő) 0.60—0.80 frt 1 kiló. Ponty dunai 0.30—0.50 frt.

Szesz.

Budapest, július 5. Irányzat változatlan. A kontingens nyersszesz ára Budapesten 19.25—19.50. Finomított szesz nagyban 57.75—58.—, Finomított szesz kicsinyben 58.1/2—58.25. Élesztő-szész nagyban 57—57.25, Élesztő szesz kicsinyben 57.50—58.—, Nyersszesz adózva nagyban 56.75—57.—, Nyersszesz adózva kicsinyben 57.1/2—57.25, Nyersszesz adózatlan (exknt.) 16.52—16.50. Denaturált szesz nagyban 22.25—22.75, Denaturált szesz kicsinyben 23.—23.75. Az árak 10.000 literfokonként hordó nélkül, ab vasut Budapest, készpénzfizetés mellett értendők.

Bécs, július 5. **Kontingens nyersszesz** azonnali szállításra 19.40—19.50 frt/kg kelt el. Zár-latjegyzés 19.30—19.60 forint nagyban.

Prága, július 5. **Adózott tripló-szész** nagyban 55 1/2 forinton jegyeztek. Adózatlan szesz 19.—19 1/2 forinton kelt el azonnali szállításra nagyban.

Triest, július 5. **Kiviteli szesz** tartályokban szállítva 90% hektoliterenként nagyban 13.—13.50 forinton kelt el.

Bécs, július 5. Kontingentált szesz kész-árban 19.40 forinttól 19.60 forintig. Változatlan.

Cukor.

Prága, július 5. **Nyers cukor** 88% cukor-tartalom, franco Aussig. Azonnali szállít. 12.57 frt, október-decemberi szállításra 12.52 forint.

Hamburg, július 5. **Nyers cukor** f. o. b. Hamburg. Azonnali szállításra 9.25, auguszt. szállít-ásra 9.35, október-decemberi szállításra 9.40. Irányzat lanyha.

Páris, július 5. **Nyers cukor** (88 fok) készáru 29.—29.25 frank, fehér cukor jul.-ra 30.3/4 frk, aug.-ra 30.50 frank, első 4 óra 31.1/2 frank, okt.-tól 4 óra 31.3/4 frank. Finomított készáru 102.—102.50 frank.

KÜLFÖLDI GABONATÖZSDÉK.

Bécs, július 5. A hivatalos magyar termés-becslés ugyan lényegesen csökkenti az aratási ki-látásokat, mégis miután a budapesti gabonatözsde-ről bagyadt irányzatot jelentettek, ezt itt aképp magyarázták, hogy az említett hivatalos becslés adatai igen pesszimiztikus szinben tüntetik fel a helyzetet. Aminek hatása azután Bécsben is érez-hető volt, mert, noha Ausztriában esős az időjárás, az árak itt mégsem tartották meg tegnapi nivójukat. Kötések: buza öszre 8.96—8.48—8.85 forinton, rozs öszre 6.96—6.98—6.90 forinton, zab öszre 5.90—5.88 forinton, tengeri szeptember-októberre 5.46—5.42 forinton, repce szeptember-októberre 5.51—5.53 forinton, repce augusztus-szeptem-berre 12.50—12.60 forinton.

Boroszló, július 5. Buza helyben 20.50 márká (= 12.06 frt) sárga. Buza helyben 20.40 márká (= 12.— frt). Rozs helyben 16.20 márká (= 9.53 frt). Zab helyben 16.50 márká (= 9.70 frt). Tengeri helyben 12.— márká (= 7.06 frt). Minden 100 kilon-ként. Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.80 frt.

Hamburg, július 5. Buza holsteini 190—202 márká (= 11.17—11.88 frt). Rozs meklenburgi 140—152 m. (= 8.23—8.94 frt). Rozs orosz 92—98 márká (= 5.41—5.43 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.80 frt.

Páris, július 5. (Megnyitás.) Buza folyó óra 24.—frank (= 11.45 frt). Buza augusztusra 22.55 frank (= 10.75 frt). Buza szept.-okt.-re 21.50 frank (= 10.25 frt). Buza 4 utolsó óra 21.15 frank (= 10.08 frt). Rozs folyó óra 15.75 frank (= 7.51

frt.) Rozs augusztusra 13.75 frank (= 6.55 frt). Rozs szept.-okt.-re 13.25 frank (= 6.31 frt). Rozs 4 utolsó óra 13.—frank (= 6.19 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.70 forint.

Páris, július 4. (Zár-lat.) Buza folyó óra 25.45 frank (= 12.14 frt). Buza augusztusra 22.95 frank (= 10.66 frt). Buza szept.-októberre 21.55 frank (= 10.27 frt). Buza 4 utolsó óra 21.45 frank (= 10.23 frt).

London, július 5. Gabona általában nyu-godt, változatlan, csak zab 6 pennnyel magasabb. Tengeri helyben 17 shilling. Behozatal: Buza 60.000, árpa 20.000 és zab 80.000 mmázsa.

Pétervár, július 5. Rozs helyben 6.50 rubel.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDÉK.

Bécs, július 5. A mai előtözsden igen cse-ndes üzletmenet mellett az irányzat mégis szilárdan indult meg, aminek oka a külföldi tözsdék tegnapi szilárd zárata volt. Feltűnést keltett a fegyvergyári részvények árfolyamessése. A déli tözsde hasonló-képen üzletellen és az árfolyamok változatlanok.

Az előtözsden: Osztr. hitelrészvény 360.12—360.50, Tramway 517.50—517.25, Uj tramway 58.25—58.75, Osztrák-magyar államvasut 359.87—360.75, Alpési bánya 164.10—163.70, Dunagőzhajó-zási 490—488, Fegyvergyár 301—297, Trifali bánya 175, Északmagyarországi köszén 149, Török sor-sjegy 60.80—60.75.

Dél előtt 11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 360.37, Anglo-bank 157.75, Union-bank 297.—, Länderbank 227.50, Osztrák-magyar államvasut 360.—, Déli vasut 78.—, Elbe völgyi vasut 262.75, Északnyugoti vasut 247.50, Török dohányrészvény 134.50, Alpési bánya 163.80, Májusi járadék 101.90, Török sorsjegy 60.60, Német márká 58.82, Tramway 517. Prágai vasipar 737.

A déli tözsden: Osztrák hitelrészvény 360.25, Anglo-bank 157.75, Bankv. 267.—, Unionbank 297.—, Länderbank 227.50, Osztrák-magyar államvasut 360.25, Déli vasut 78.—, Elbe völgyi vasut 262.75, Északnyugoti vasut 247.50, Török dohányrészvény 134.50, Alpési bánya 163.80, Májusi járadék 101.90, Török sorsjegy 60.60, Német márká 58.82, Tramway 517. Prágai vasipar 737.

Délután 2 óra 30 percckor jegyezték: Ma-gyar aranyjáradék 120.75. Magyar koronajáradék 99.10. Tiszai köcsönsorsjegy 139.75. Magyar föld-tehermentesítési kötv. 96.65. Magyar hitelrészvény 395.50. Magyar nyereségyköcsön sorsjegy 157.75. Kassa-oderbergi vasut 190.75. Magyar kereskedelmi bank 142.—. Magyar vasuti köcsön ezüstben 100.—. Magyar keleti vasuti állami kötvények 121.65. Ma-gyar leszámítoló és pénzváltóbank 260.—. Rima-murányi vasrészvénytársaság 252.75. 4 2/3% papír-járadék 101.80. 4 2/3% ezüstjáradék 101.60. Osz-trák aranyjáradék 121.10. Osztrák koronajáradék 100.90. 1860. sorsjegyek 141.—. 1864. sorsjegyek 192.50. Osztrák hitelsorsjegyek 201.60. Osztrák hitel-részvény 360.—. Angol-osztrák bank 157.50. Unio-bank 296.50. Bécsi Bankverein 266.75. Osztrák Länderbank 227.50. Osztrák-magyar bank 905.—. Osztrák-magyar államvasut 359.87. Déli vasut 78.—. Elbe völgyi vasut 262.50. Dunagőzhajózási részvény 487.—. Alpési bányarészvény 163.60. Dohányrész-vény 133.75, 20 frankos 9.51 1/2, Császári kir. vert arany 5.65. Londoni váltóár 119.85. Német bank-váltó 58.77. Az irányzat csendes.

Bécs, július 5. (Utótözsde.) A déli tözsde zárata után jegyeznék: Osztrák hitelrészvény 360.12, Magyar hitelrészvény 396.—, Anglo-bank 157.50, Bankver. 267.—, Union-bank 296.50, Länderb. 227.50, Osztrák-magyar államvasut 359.87, Déli vasut 77.75, Elbe völgyi vasut 262.75, Északnyugoti vasut 248.—, Török dohányrészvény 134.50, Rimamurányi vasmű 252.75, Alpési bánya 163.70, Májusi járadék 101.85, Magyar koronajáradék 99.10, Töröksorsjegy 60.50, Német márká azonnali szállításra 58.81. Német márká ultimóra 58.82.

Berlin, július 5. Májusi járadék 101.75. Osztr. aranyjáradék 102.90, Magyar aranyjáradék 102.90, Magyar koronajáradék 99.60, Osztrák hitel-részvény 225.75, Osztrák-magyar államvasut 153.10, Déli vasut 33.75, Bustiehrádi vasut 304.50, Osz-trák bankjegy 170.05, Rövid lejáratu váltó Bécsre vagy Budapestre 169.85, Rövid lejáratu váltó Párisra 80.85, Rövid lejáratu váltó Londonra 20.38 1/2, Orosz bankjegy 216.50, Olasz járadék 93.80, Laura-kohó 201.30, Harpeni 178.80, Olasz központi vasut 133.80, Török sorsjegy 113.90. Ezüstjáradék 101.40.

Az utótözsden: Osztrák hitelrészvény 225.75, Osztrák-magyar államvasut 153.10, Déli vasut 33.75, Magyar aranyjáradék 102.80, Discontó-társaság 200.10 forint.

Frankfurt, július 5. (Zár-lat.) 4 2/3% ezüst-járadék 86.20, 4% osztrák aranyjáradék 102.95, 4% magyar aranyjáradék 102.60, magyar ko-ronajáradék 99.70, osztrák hitelrészvény 305.75, osztrák-magyar bank 771.—, osztrák-magyar államvasut 305.—, déli vasut 69.50, Elbe völgyi vasut 225.50, bécsi váltóár 169.87, londoni váltóár

20.377, párizi váltóár 80.875, bécsi bankverein 227.25, villamos részvény 187.60, alpési banya-részvény 139.—, 3% magyar arany-köcsön 89.50. 4 2/3% papírjáradék 86.25. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, július 5. (Utótözsde.) Osztrák hitelrészv. 305.50, Déli vasut 69.50, Osztrák-magyar államvasut 305.25.

Frankfurt, július 5. (Esti tözsde.) Osztr. hitelrészvény 305.50, Déli vasut 69.50, Osztrák-magyar államvasut 304.87. Az irányzat csendes.

Páris, július 5. Uj 3 százalékos francia jára-dék 101.55, 3 százalékos francia járadék 103.15, 3 1/2 százalékos francia járadék 107.10. Osztrák földhitelintézet 1298, Osztrák-magyar államvasut 785, Osztrák aranyjáradék 103.25, Déli vasuti elsőbb-ség 389.75, Alpési banya 350.—, Török dohány-részvény 295.—, Török sorsjegy 111.—, Olasz járadék 94.70, Spanyol köcsön 34.47, Meridional 691.—, Otomanbank 563.—, Rio Tinto 683.—, Debeers 711.50, Eastland 134.50, Chartered 65.—, Randfontein 39.—. Magyar aranyjáradék 104.50. Szilárd.

Hamburg, július 5. (Zár-lat.) 4 2/3% ezüst-járadék 86.10, osztrák hitelrészvény 305.50, osztrák-magyar államvasut 761.50, déli vasut 185.—, 4% osztr. aranyj. 103.20, 4% osztr. magyar arany-járadék 102.85, olasz járadék 93.40. Az irány-zat élénkellen.

London, július 5. (Zár-lat.) Angol consolok 112.—, déli vasut 7.—, spanyol járadék 32.63, olasz járadék 91.75, 4% magy. aranyjáradék 100.50, 4% rupia 62.50, Canada pacificvasut 86.75. Leszámítolási kamatláb 0.87. Ezüst 27.13. Az irányzat szilárd.

IDŐJÁRÁS.

A m. kir. országos meteorológiai intézet távirati jelentése 1898. július 5-én reggel 7 órakor.

Állomások	Légnyomás mm. 700 +	A hőmérséklet Celsius székint	Csapadék mm.	Állomások	Légnyomás mm. 700 +	A hőmérséklet Celsius székint	Csapadék mm.
Árvaykálja	—	—	—	Pola	59.3	20.4	11
Selmeczbánya	60.8	16.4	1	Lesina	58.2	25.0	—
N.-Szombathely	62.4	15.5	3	Sarajjevo	58.4	19.2	—
Magyar-Ovár	63.0	15.4	4	Torino	59.4	17.1	13
O-Gyalla	61.3	15.1	2	Flórencz	59.8	19.7	7
Budapest	59.9	17.9	8	Róma	60.2	20.5	—
Sopron	61.4	12.8	8	Nápoly	61.2	21.5	—
Herény	62.8	13.9	18	Brindisi	60.6	27.8	—
Keszthely	61.4	16.3	2	Palermo	61.2	24.2	—
Zágráb	61.1	16.5	12	Malta	62.5	23.8	—
Fiume	58.7	19.8	5	Zürich	60.4	10.5	8
Cirkvenica	58.5	21.3	1	Biarritz	68.2	17.8	2
Pancsova	60.0	21.2	—	Nizza	65.4	20.4	—
Temesvár	59.6	19.2	4	Páris	70.1	18.1	1
Arad	59.0	20.8	—	Kopenhága	62.4	11.8	8
Szeged	59.2	20.9	—	Hamburg	63.4	12.1	1
Szolnok	61.3	22.4	—	Berlin	63.7	12.3	1
Eger	59.8	23.0	—	Christiansund	64.4	11.7	—
Debreczen	58.5	18.4	—	Stockholm	62.3	13.4	—
Késmárk	59.5	18.0	—	Szent-Pétervár	62.6	15.7	—
Ungvár	60.1	18.4	—	Moszkva	60.8	22.9	—
Szatmár	60.0	22.4	—	Varsó	—	—	—
Nagy-Várda	60.2	23.6	2	Kiev	59.2	13.3	4
Kolozsvár	60.8	19.6	—	Odessa	—	—	—
Nagy-Szeben	59.6	19.9	—	Szula	60.1	21.0	4
Bécs	63.5	14.6	—	Szofia	61.1	17.2	—
Szalburg	60.1	12.2	35	Konstantinápoly	60.2	25.7	—
Klagenfurt	61.4	15.0	15				

A depressziók közül a déli fejlődött ki legjobban, amely Felső-Olaszországról Magyarországra terjeszkedett. Együttal egy jól kifejtett maximum Angliából nyulik a kontinensbe. Eső mindenfelé volt Európában és pedig leginkább az Al-pesek környékén. Az idő Nyugat- és Közép-Európában hűvösebb lett. Hazánkban az idő a nyugati megyékben ismét általánosab esős lett, míg Erdélyben a régi esőzés már ekkor. Az Alföldön és északkeleten az idő jobbra szaraz. A hőmérséklet nyugaton érez-hetően süllyedt. Zivatar volt: Selmeczbányán, O-Gyallán és Keszthelyen. Széles, hűvösebb és esőre hajló idő várható.

VIZÁLLÁS.

— Július 5-én. —

Folyó	Vízjárás	Vízjárás reggel	Áradás v. apadás	Folyó	Vízjárás	Vízjárás reggel	Áradás v. apadás
			centiméter				centiméter
Don	Schärding	252	↑	Tisza	M. Sziget	48	↑
	Passau	381	↑		Tisza-Ujlak	20	↑
	Bécs	46	↑		V. Namény	21	↑
	Pozsony	280	↑		Csep	64	↑
	Komárom	386	↑		Tokaj	52	↑
	Budapest	323	↑		Szolnok	87	↑
	Ercsi	—	—		Csongrád	90	↑
	Paks	800	↑		Szeged	173	↑
	Mohács	427	↑		Técs	279	↑
	Ujvidék	454	↑		Debreczen	15	↑
	Zimony	386	↑		Elővár	92	↑
	Pancsova	302	↑		Szatmár	—	—
	Báza	297	↑		Homonna	—	—
	Oradea	237	↑		Ungvár	—	—
	Hohenau	85	↑		Bártfő	40	↑
	Zsolna	44	↑		Zemplén	—	—
	Szered	47	↑		Zsolozsa	176	↑
	Ersekújvár	—	—		H.-Németi	89	↑
	Sárvár	72	↑		13. Ujlak	24	↑
	Győr	267	↑		Szucska	—	—
	Zákány	—	—		Nagyvárad	—	—
	Eszék	387	↑		Belényes	8	↑
	M. Szordah.	—	—		Borosgyón	10	↑
	Zágráb	103	↑		Békes	38	↑
	Sáskoz	85	↑		Gyoma	46	↑
	Mitrovicza	232	↑		Gy.-Fehérv.	64	↑
	Károlyvár	48	↑		Arad	20	↑
	Novi	—	—		Makó	107	↑
	Banjalka	—	—		K.-Kiskőly	78	↑
	Doboj	—	—		Temesvár	25	↑
	Zvornik	—	—		N.-Becskár.	45	↑

↑ = emelkedés; ↓ = esés; — = 0 felett; — = 0 alatt

Kiadások	Márz. árfo. lya		Utolj. talék	Részvények száma	Részvények értéke	Kamatok	Márz. árfo. lya		Utolj. talék	Részvények száma	Részvények értéke	Kamatok	Márz. árfo. lya		Utolj. talék	Részvények száma	Részvények értéke	Kamatok												
	penz	ár					penz	ár					penz	ár																
I. Államadósság.																														
a) Magyar Államadósság.																														
Magyar aranyjárdék	170.75	121.25																												
10.000 frtos	123.75	121.25																												
Magyar koronaárjárdék	9.25	9.25																												
1876. k. évi v. aranykölcsön	120.00	121.00	8.50	130000	120.50																									
1899. évi államv. aranykölcsön	119.50	120.00	18.00	133334	130.50																									
1899. évi államv. aranykölcsön	120.25	101.00	5.00	120000	80.50																									
Vaskarv. kölcsön	81.50	81.00	50.00	40000	100.00																									
1870-ki ny. aranykölcsön, 100 frtos	158.00	158.00	6.00	50000	120.00																									
1870-ki	157.50	158.25	6.00	50000	120.00																									
Magyar reg. k. k. kötvény	100.00	102.00	7.00	50000	120.00																									
Horv. Szlav. kötvény	97.25	98.25	15.00	50000	120.00																									
Magyar földh. kötvény	97.75	97.75	5.00	30000	100.00																									
Horv. Szlav. kötvény	139.75	140.75	18.00	30000	100.00																									
b) Osztrák Államadósság.																														
Egyes. járadék papir febr. - aug.	101.70	102.10	14.00	75000	100.00																									
Egyes. járadék azut. jan. - jul.	101.70	102.10	14.00	75000	100.00																									
Osztrák aranyjárdék	121.50	122.00	70.00	250000	500.00																									
Osztrák koronaárjárdék	100.15	101.25	16.00	80000	200.00																									
Államad. 1854. évi. 250 frt p.p.	162.70	163.00																												
1860. 500 o.é.	141.50	142.50																												
1860. 100 o.é.	160.50	162.50																												
1864. 100 o.é.	193.00	194.00																												
1864. 50 o.é.	193.00	194.00																												
Idegen Államadósságok																														
Bolgár államv. zálogkölcsön	110.00	111.00	12.00	10000	200.00																									
Szerb. ny. kölcsön	34.50	35.50	16.00	5000	250.00																									
(oszt. felb.)	35.50	36.50																												

MINDENFÉLE.

A francia népkonyhákból. A párisi népkonyháknak van egy különös fajtája, mely — hogy úgy mondjuk — uraságoktól levelett ételakkal kereskedik. Ezeket a helyeket azelőtt nevükön nevezték: maradék-étel kereskedés volt a nevük. Ma arlequinsnek hívják őket. Az ilyen helyek tulajdonosai minden reggel nyakukba veszik a várost és sorra járkálják a miniszterek, diplomaták, egyéb előkelőségek és a szállók meg a vendéglők konyháját, amelyekkel szerződéses viszonyban vannak. Az összeszedett ételket fölrakják egy kocsi, amelyben undorító összevisszaságban láthatók a legkülönbözőbb sütek, tészták, főzelékek és főtt húsdarabok. Azokat az ételket, amelyeknek némileg meg van még eredeti alakjuk, félreteszik és gondosan megtisztítják. Ezek az elsőosztályú vendégeknek valók. A többiit kevésbé gondosan tisztítják — a csirkecsombon akárhányszor rajtragad, a hal aszpikja, — mert ezeket az olcsóbb látogatók kapják. Ezeknek az ételnek az elkészítési módjára ráül Schillernek az a mondanása, hogy: ne kívánd meglátni azt, mit Istenkezek jótékonyan eltakarnak előled. Ezek a szedett-vedett étel, noha mindenki ismeri viharos történetüket, nagyon kapsóak. Déli 12 órakor, legkésőbb egykor egy falat sincs már semmiből és a gazda nyugodtan átsétálhat a legközelebbi előkelő vendéglőbe ebédelni. Mert ezek az étel-antiquarius urak nagylábon élnek, lévén a foglalkozásuk fölöttébb jövedelmező. Sok ember inkább megy ezekhez, mint kurtakorcsmákba, mert az étel-észeres olcsóbban ad jobb ennivalót, mint a korcsmáros.

Az ing és harisnya történetéből. Nem is gondolná az ember, hogy az ing, a diszkrétebb ruhadarabok egyike, a világ sok helyén még most is ismeretlen; sőt mi több: a civilizált Európában sem olyan nagyon régóta általános. A rómaiak ingei kizárólag gyapothból valók voltak, másból nem is volt szabad készíteni. Csak később, a császárok korában engedték meg, hogy lenből is készíthessenek alsóruhákat. Ami az ing európai történetét illeti, arról csak annyit mondhatunk, hogy a XV. században igen nagy szenzációt keltett Franciaországban az a két lenvászonból való ing, amelyet a bajorországi Gizella kapott ajándékba, ellenben a keleti népek sokkal előbb ismerték ezt a ruhadarabot, amit a boldog ember ingéről szóló ósregi keleti mese is bizonyít. A kötött- és trikot-harisnyákat még a XVI. században sem ismerték; addig csak valami „gamasli“-formájú posztódarabot hordtak helyettük. Az első harisnyákat VIII. Henrik angol király kapta ajándékba Spanyolországból. A második pár harisnyát, mely Angliába került, IV. Edward király kapta sir Gresham-tól, egy dúsgazdag úriembertől, aki később Erzsébet királynénak is ajándékozott egy párt. Első Jakab angol király, amidőn egyszer a spanyol követ fogadására készült, de Mar gróftól kért kölcsön egy pár harisnyát, hogy méltó diszben fogadhassa vendégét. Az első pár selyemharisnyát 1564-ben William Rieder kötötte, aki szintén angol királyi alattvaló volt. A harisnyakötő-készülék francia ember találmánya. XIV. Lajos korában találták föl a király szabadalmat is adott a nagyszerű találmányra. Érdekes, hogy kezdetben kizárólagosan fejedelmi személyek fényűzési czikke volt a ma már olyan közönséges harisnya, hogy 1577-ig csakis férfiak kötötték.

A MILLIOMOS.

Angol regény.

(86)

Írta: CROKER M. B.

A sötétben nehezen lehetett az utat megtalálni, de úgy látszott, hogy az öreg asszony alaposan ismer minden helyet és nagy biztonsággal jelezte az utat, amely a régi klubház mögött sűrű bokrok között egy kis bangalóhoz vezetett, mely ki volt világítva. Az ajtót egy másik benszülött nő és egy öreg ember nyitotta ki, akik mielőtt megtudták, mi történt, hangos jajgatásra fakadtak.

— Majd én beviszem a házba, ajánlotta Jervis.

— Nem, nem! tiltakozott a beteg és azután a benszülöttekhez parancsoló hangon folytatta: Anicza, hozzál ki egy kis széket és segíts leszállanom.

De Anicza nagyon gyenge volt a feladat teljesítésére és a vége az lett a dolognak, hogy a fiatal angol erős karja emelte ki a nyeregből a szenvedőt és vitte be a házba. Anicza itt óvatosan letette a földre, fejéről lehullott a sari, a fejkendő és Mark a lámpa fényénél legnagyobb bámulatára gyöngéd arczbőrű asszonyt látott maga előtt, akinek hófehér haja és gyönyörű fekete szeme volt. Lehetett ötven éves, talán valamivel több is, de nagyon szép volt és úgy arca, mint egész magatartása elárulta előkelő származását. Nem, ez nem volt benszülött, legalább Mark nem látott még ilyen benszülöttet. De hát ki lehetett?

A berendezés csak növelte meglepetését. A benszülötteknél szokásos főzőedények, függő ágyak és koczkák helyett vörös terítővel fődött kerek asztalt látott, melyen újság hevert. Mellette karosszék állott és a kandalló tűzénél egy macska feküdt kényelmesen. Ki volt az az asszony? Most nem tudhatt meg semmi bővebbet fölé, mert a két szolgáló hatalmába kerítette urnőjét és egy pillanattal később Mark a hidegben és a sötétben künn állott az ajtó előtt, melyet bezártak mögötte. Ez volt az egész köszönet, melyet kapott.

Lassan hazalovagolt, mert a ponny ösztönyszerűleg a helyes úton haladt, míg gazdája az idegen asszonyról gondolkodva, ott himbálózott a hátán. Arról meg volt győződve, hogy ez az asszony volt a titokzatos énekes.

Amikor néhány órával később apjával kártyázott, elbeszélte neki kalandját.

Jervis őrnagy azonban félig sem látszott olyan meglepettnek, mint azt a fiú várta, hanem anélkül, hogy a kártyáról felpillantott volna, csak azt mondotta: Aha, te a perzsa asszonnyal találkoztál. Már olyan régen nem hallottam fölé, hogy egészen elfelejtettem.

— Perzsa asszony?

— Igen! Évek óta itt él a hegyek között és a belpoklosokat ápolja. Arczbőre egészen fehér és a szeme szénfekete, csaknem kellemetlen szeme van.

— De ki ez az asszony? kérdezte Mark, aki letette a kártyát és várakozva nézett apjára.

— Mint mondtam, egy perzsa nő, felelte türelmetlenül az öreg ur. De miért érdeklődöl ilyen élénken iránta?

— Mert azt hiszem, hogy angol nő.

— Az őrnagy nevetett.

— Perzsiából való, ismételte röviden.

— De mit csinál itt?

— Azt tőle kérdezd meg, ne én tőlem, volt a felelet. Én azt hiszem, hogy keresztény

nő, aki valami bűnéért vezekel. Mindenesetre van multja, ez szeméből látható. De játsunk tovább. Adj ki!

Mark, aki eddig, mint tudjuk, a titokzatos asszony szeméből sem a jelenre, sem a multra vagy a jövőre nézve nem olvashatott ki semmit, nemsokára alkalmat talált a mulasztottak pótlására.

Egy napon, amikor a régi klubház előtt ellovagolt, ott az ajtó lépcsőjén álló alakot vett észre, amely botjával intett neki, hogy jöjjön közelebb. A perzsa asszony volt. Amikor Mark oda ment, az asszony jobban az arczára huzta a sariját.

— Sahib, újra megköszönni akartam szíves segítségét, kezdette. Ha ön nem lett volna, akkor egész éjjel ott feküdtem volna a hidegben és az esőben.

— Reményilem, már jobban van, mondotta Mark és levette sarkáját.

— Igen, a lábam csaknem egészen meggyógyult. Bár ön nem ismer engem, én mégis tudom, hogy Jones sahib fia áll előtttem.

— Apám tulajdonképeni neve Jervis, Jervis őrnagy.

— A belpoklosok is beszéltek már nekem önről, folytatta az idegen nő.

— És ön az az asszony, aki néha angol dalokat énekel ott a régi templomban?

Az asszony, mintha zavarba jött volna, amikor azt felelte:

— Nem, én Bushireből való perzsa nő vagyok. Honnan ismerjem az ön nyelvét és egyházi dalait?

— Hát ki énekelhetett itt? kérdezte Jervis és keményen reá nézett.

— Talán a halottak birodalmából való hang volt? felelte gúnyos hangon.

— De ön az ugye, aki a szegény, beteg paharikkal és a belpoklosokkal olyan sok jót tesz? folytatta Mark.

— Igen, én a sok közül egy vagyok, de sok munka van ott; amit az ember tesz, az csak olyan, mintha forró köre egy csepp vizet önt. Bárcsak többet tehetnék.

— Azt hiszem, ez alig lehetséges.

— Amennyire tőlem telik, mindent megteszek, folytatta, de a tengert gyűszűvel nem lehet kimerni. Ha egy nagy házam volna, melyet kórházzá rendezhetnék be, legforróbb vágyam teljesülne. Meglehetősen értek az orvosláshoz, épen így a szolgálom és ha a betegek nálunk lehetnének, sokat tehetnék.

— De nem volna elég e célra az egyik bangaló? Nem használhatná ezt a régi klubházat?

— Ó igen, de a sarkar, a kormányzó nem engedné át nekem. Már átengedte nekem az én gunyhómat és ha most még a klubkhanat is kérném, azt mondaná, hogy mert ideadta a kis újját, az egész kezét kérem. Különb is még mindig lehetséges, hogy a tábor újra megnépesül. Az első időben, amikor itt éltem, még pikniket és hasonló dolgok is voltak ezen a helyen. Igaz, hogy ez régen volt és rég elfeledett, kihalt az állomás.

— Tehát már évek óta és egészen egyedül lakik itt? kérdezte a fiatal ember, de a miért? szót, melyet mondani akart, lenyelte.

(Folytatás következik.)

A főszerkesztő távollétében
a szerkesztésért felelős: Kálnoky I. h. szerkesztő.

ADRIA

TÁVIRAT!!

Nagy-Becskerek, július 3.

A Nagy-Becskereken július 3-án megtartott kerékpárversenyeken
az összes első díjakat

kerékpárokon nyerték.

Városi raktár és zárt
kerékpáriskola:

Royal-szálló.

Folyó évi augusztus hó 1-től

Andrássy-ut 69. a „Plasztikon“ épületében.

SZÍNHÁZAK.

Budapest, szerda, 1898. július 6-án.

VÁROSLIGETI SZINKÖR
Igazgató Föld Zsigmond.A száraz kenyér.
Fővárosi életkép 4 felvonásban.

Kezdete 7 órakor.

BUDAI SZINKÖR.

A kis alamuszi.

Operette 3 felvonásban.

Kezdete 7 órakor.

KISFALUDY-SZÍNHÁZ

Ó-BUDÁN.

Igazgató: Fejér Dezső

Magyar ifjúság
dícső napjai.

Népszínmű 3 felvonásban.

Kezdete 7 és fél órakor.

Ős-Budavára

Ma, szerdán, július hó 6-án

Családi-estély.

Családok figyelmébe!!

A családok b. figyelmébe ajánljuk, hogy ez estén a fent-
tartott helyek a fél nyolcz órai varieté-előadás ingyen
adatok ki. A II-ik előadás kezdete 10 órakor.

Belépő-díj 50 kr. Gyermekek 10 kr.

A Kőbányai Király-Sörfőző

Dr. Korányi és dr. Kéty egyetemi tanár urak által
gyógygyógyászokra ajánlott

„Malátasöre“

Idegbajokban, vérszegénységben, emésztési zavaroknál,
gyengeségben stb. kiváló sikerrel használhatók.

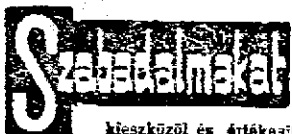
Legkeilemesebb üdítő-ital.

Megrendelhető a gyári irodában Kőbányán, vagy
városi irodában VII., Kertész-utca 40.

Iglófürdő

Klimatikus gyógyhely, vizgyógy-
intézet, nyaraló-telep.Vasuti állomás: Igló (kassa-oderbergi vasút),
szepesmegyében, 580 méter magasságban a tenger színe
felett, nagy kiterjedésű fenyvesek közepette pompás
sétányokkal. Tükrös, kád- és fenyő-fürdők, villanyozás,
massage. Kiválóan alkalmas gyógyhely ideggyengeség,
légzőszervek bántalmaiban szenvedőknek, újszülöttek
részére.Jó konyha, mérsékelt árak, zongora, olvasóterem,
awn-tennis.Füüdőévad május 15-től szeptember végéig. Elő-
és utóidényben tetemes árleengedés. Füüdőorvos
Dr. Neubauer Lajos. — Posta- és telefonállomás hely-
pen. Utazás: Budapest-Kassa-Igló vagy Budapest-Ruttká-
gló. Prospektusokkal szolgál

a fürdő igazgatóság

Készítők és értékesítők

Pataky H. és W.

szabadalmi irodája

Budapest,

VII. ker. Erzsébet-körút 42.

Központ: Berlin, Leipzigerstr. 25.

Alapítva 1882-ben.

Saját irodák: Hamburg, Frank-
furt, Köln, Borszlo, Lipsz, Han-
nover, Prága, Varsó, New-York.Eddig 30.000 megbízás és
több mint 30.000 bejelentésiÉrtékesítési összeg mintegy
23/4 millió márká

Felvilágosítás és tervezet ingyen

A magyar kereskedelmi mu-
zeum képviselete.

Tan- és nevelő-intézet

Rákospalotán. (Budapest mellett.)

Kies és egészséges fekrése folytán a fővárosi előkelőbb közön-
ségnek kedvelt nyaralóhelye.

Kényelmes közlekedés a fővárossal a villamos vasutak és a m. áll.-vasút által.

Az intézet egy öt hold kiterjedésű parkban fekszik. Növendékek felvétel-
nek 4 elemi, 6 polgári, 8 gymnasiumi osztályba. Az elemi, polgári és a négy
alsó gymnasiumi osztályok a nyilvánosság jogával vannak felruházva. A gym-
nasium négy felső osztályába járó tanulók is alapos oktatásban részesülnek és
mint magántanulók egy nyilvános gymnasiumban tesznek vizsgát. A magyar,
német, francia, latin nyelvek alapos tanítására különös súlyt fektetnek. A szellemi
tehetségek fejlesztése mellett a test edzésére is kiváló gond fordítottatik. Kitűnő
tantervek. Alapos oktatás és gondos felügyelet. Erőt adó jó táplálék. Kitűnő viz.
A növelői díj mérsékelt. Ismertetővel (programmal) és bővebb felvilágosítással
szívesen szolgál Rákospalotán (Budapest szomszédságában, vasuti-, posta- és
lárvárda-állomás.)

1192

Wagner Manó,
igazgató, intézettulajonos

2823—1898. szám.

Faeladási hirdetmény.

A nagyméltósági földmívelésügyi m. kir. miniszteriumnak f. évi 43169. sz. intéz-
vénye alapján a tótvaradi m. kir. erdőgondnokság parnyasti II. vágás-sorozatában 1899.
évtől bezárólag 1907. év végéig terjedő kilencz (9) év alatt kihasználandó 733⁸² k.
holdas 1898—1907. évi vágásterületen álló faanyag u. m.:2042 m³ haszonfa,82985 m³ hasáb,26694 m³ dorong-tüzifa és25074 kocsis galy- és rózsa-fa tővön való eladása iránt negyvenötezer nyolczszáz-
kilenczvenhárom (45893) forint kikiáltási árral a lippai m. kir. főerdőhivatalnál
1898. évi július hó 25-én délelőtt 10 órakor zárt írásbeli ajánlatok tárgyalásá-
val egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni.

Bánatpénz 4590 forint.

Az árverési és szerződési feltételek a nagyméltósági földmívelésügyi m. kir.
miniszteriumnál, alulírott főerdőhivatalnál, valamint a tótvaradi m. kir. erdőgondnok-
ságnál 1898. évi július hó 5-től kezdve megtekinthetők átvehetők és versenyezni kívá-
nóknak alulírott főerdőhivatal által kívánságukhoz képest meg is küldetnek, Szabály-
talanul felszerelt, valamint elkészve vagy táviratilag benyújtott ajánlatok és utóajánlatok
nem fogadtatnak el és az ajánlatok választása és elfogadása felett a nagyméltósági
földmívelésügyi miniszter ur tetszése szerint intézkedik.

Lippa, 1898. június 23-án.

Magy. kir. főerdőhivatal.

(Utánnyomat nem díjaztatik.)

Katángy-Naptár

1899-re,

melyet az ORSZÁGOS HIRLAP előfizetői ingyen fognak megkapni.

hirdetések közlésére a legalkalmasabb.

Hirdetéseket elfogad:

az ORSZÁGOS HIRLAP KIADÓHIVATALA

VIII. ker., József-körút 65. szám.

Kávé

Iszámolva és bérmentve

házhöz szállítva.

4 1/2 kg. Kuba . . . 6.50

4 1/2 kg. Mokka . . . 6.50

4 1/2 kg. Jáva . . . 6.50

4 1/2 kg. Gyöngy . . . 6.80

4 1/2 kg. Portoriko . . . 5.80

4 1/2 kg. Santos . . . 4.50

valóságos garanciával.

Marsner-féle

pezsgő-limonádé

100 drb 2 kros . . . 1.40

140 „ 1 „ . . . 1.—

bérmentve küld a Budapesti fő-
raktáros

Belák István

Budapest, VII., Rottenbiller-
utca 4. Pártné, Mlaka 113.

Előfizetések

és

Hirdetések

felvételnek lapunk kiadóhivatalában

VIII., József-körút 65. szám.

Plissé és Gouvré-
intézet.

Wald Gyula

BUDAPEST,

VII., Király-utca 21.

Legfontosabb és leggyorsabb esz-
közles minden szakmába vágó
munkáknak. Vidéki megrendele-
sek postafordultával. 965

TOTIS

kerékpár-tőzsdéje

Erzsébet-körút 58. szám, Király-utca sarkán.

Használt kerékpárok vétele, eladása és bocsátása új gépekre.

Javító- és kőszírozó-intézet.

239

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minden szó 2 krajczár.

Vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

Ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. — Cél szerű az apróhirdetést postautalványon beküldeni, s a szöveget az utalvány szelvényére írni; esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Minden i könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK

az

ORSZÁGOS HIRLAP

részére felvételnek kiadóhivatalunkon kívül (VIII. ker., József-körút 65.) a következő üzletekben:

- I. ker., Járnok-utca 22. **Dr. Baláscsics György** nagytűzde,
II. „ Fő-utca 7. sz. alatt **Eisenbach Vilmos** fűszerkereskedése,
IV. „ Kecskeméti-utca 14. sz. **Szántó Már** dohánytűzde,
IV. „ Harisch-bazár **Déval József** dohánytűzde,
IV. „ Petőfi-tér 3. szám **Kemetsék A. J.** dohánytűzde és újságárda,
V. „ Nagykorona-utca 20. sz. **Löwinger Gyula** fűszerkereskedése,
V. „ Dorottya-utca 13. sz. **Well Vilmos** dohánytűzde,
V. „ Váci-körút 6. szám **Moreno Janka** dohánytűzde,
V. „ Cipót-körút 22. szám **Wollák Zsigmond** dohánytűzde,
VI. „ Teréz-körút 54. szám **Breuer nővérek** dohánytűzde,
VI. „ Andrássy-ut 48. szám **Rohonczy Ilona** dohánytűzde,
VII. „ Erzsébet-körút 50. szám **Reisler Róza** dohánytűzde,
VII. „ Erzsébet-körút 7. szám **Frend J.** dohánytűzde,
VIII. ker., a Nemzeti színház bérh. **Sopronyi V.** dohánytűzde,
s ugyane helyeken mindennemű felvilágosítások készségesen megadatnak.

LEVELEZÉS.

Benő. Én is szeretném már látni, higgye el, nem vagyok oly rossz, mint a hogy ön gondolja, majd látni fogja mennyire csalódott. M. 5032—1

P. A. Bocsánat, hogy utolsó hirdetésére csak ma válaszolok. Tessék azt magának megjegyezni, ha az ember ír, akkor nem alszik; ha pedig az ember alszik, akkor nem írhat; ergo, ön ébren van és láthatja, hogy kis barátja nálam van; ön a körülményekhez képest igen jól érzi magát vendégszerető házábanál. Ha tehát a kis hamist át akarja venni, úgy tessék engem erről egy nappal előbb értesíteni, hogy a jelzett időben otthon legyek. Magam is nagyon ember vagyok, ritkán tartózkodom otthon, ellenben sokat Ós-Budavárában pezsgős-pavilonokban. R. M. 5096—1

Levelezésbe lépni óhajtna intelligens, jellemes fiatal emberrel egy közepetértű szőke vigkedélyű leány. Levelet „Ideális” jellege alatt a kiadóhivatal továbbít. 5124—1

Mucs. Hát már te is a többi után dudolsz, mi? jó akaratulag figyelmeztetlek, hogy hadd abba, különben én is rákezek a notára és tudom nem szívesen fogod hallani. Csak egy pusztit küld Tót. 5116—1

Édes kis mamám. Az Üdvöske félreértést sajnálja és szíve, esze nálad van, Csókólvá mindenütt általa. 1631—1

Énecske. Magaviseletét nem tudom minnek magyarázzam, négy nap óta kerülget, miért teszi ezt? ráponta arra megyek és a szokottnál egy órával is tovább időzöm. Talán valami közbejött? Roppantul szeretnék mielőbb találkozni, ha valami ebben hátrálja, úgy szépen kérem azonnal értesíteni. 5106—1

Felkérem azon bájos arcú barna hölgyet, kit tegnap a Baross-utczában hazáig kísértam, vajjon közelebbi ismeretség lehetséges-e? Becses választát a kiadóhivatalba kérem czímezni „Sándor” jellege alatt. 5114—1

Csinos hivatalnok levelezni óhajtna szellemes intelligens nővel. Kíváncsi ismeretség nincs kizárva. Levelet „Nyári szórakozás” jellege alatt a kiadóhivatal továbbít. 5098—1

E... I. Jövök biztosan a szokottnál 1/2 órával később. Csókolom. 5100—1

HAZASSÁG.

Egy 24 éves, csinos, izr. árvalány, ki 1000 frt hozományval rendelkezik, férjhez menni óhajtat. Csakis teljes nével ellátott ajánlatok vétetnek figyelembe, melyek „Árva” jellege alatt a kiadóba küldendők. 5064—2

Nagyobb vállalat főtisztviselője, kinek 3000 frt évi biztos jövedelme van, nősülés céljából óhajtat megismerkedni előkelő családból származó fiatal csinos hölgyvel, kinek 20—25.000 frt hozománya van. Levelek „Fel a szerencsére!” jellege alatt a kiadóba kéretnek. 5090—2

Művelt, házas, csinos, de vagyontalan leány férjhez menne komoly, intelligens idősebb urhoz. Leveleket „Aranka” néven a kiadóhivatalba kér. 5112—2

ALLAST KERES.

Házmasteri állást keres egy gyermektelen házaspár; a férj szerelő. Szükség esetén 300 frt óvadék. Levélbeli szíves megkereséseket „Házmaster” jellege alatt a laphoz kér. 5054—3

Kisasszony, ki jelenleg egy nagyobb vállalatnál mint hivatalnoknő működik, állását változtatni óhajtatja. Irásbeli szíves megkereséseket a lap kiadóhivatalába kér „Tehetséges” czímen. 5066—3

Délutáni foglalkozást keres kereskedelmi akadémiát végzett fiatal hivatalnok, ki a könyvelésben és levelezésben jártas, ügyvédi irodába is elmenne. Cím a kiadóhivatalban. 4882—3

A kereskedelmi szaktanfolyamot sikerrel végzett fiatal leány irodai alkalmazást keres. Cím a kiadóban. 5120—3

Pénztárnoknői állást keres egy intelligens csinos fiatal leány. Esetleg kauczióval rendelkezik. Cím a kiadóban. 5030—3

Egy csinos fiatal leány csemege üzletben kíván alkalmaztatni mint elárústónő. Levelek a kiadóhivatalba kéretnek „Vilma” név alatt. 5086—3

Jgen szorgalmas leány elárústónői állást szeretne elnyerni. Címe a kiadóhivatalban meg tudható. 5108—3

ALLAST KAPHAT.

Kerestetik egy jobbsaládbeli fia tanonczul egy rövidáru-üzletbe. Ajánkozhatni levélben, melyet „Szép jövő” czímen a kiadóhivatalba intézendők. 5118—4

Középiskolai tanuló 9 éves fiúval délutánonként sétálni kerestetik a szünidőre. Cím a kiadóban. 1629—4

Nagy háztartás vezetésére kerestetik egy közép-korú nő, ki minden tekintetben kifogástalan, a gyermekek neveléséhez ért és nem nagy igényű. Ajánlatokat a kiadóhivatal közvetíti. „Nyugodt otthon” alatt. 5128—4

HÁZ- ÉS TELEK-ELADÁS.

Péczelen keresek megvételre egy kisebbszertű házat könnyű fizetési feltételek mellett. Levélbeli ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek „Családi ház” jellege alatt. 5088—7

Újpest és Rákospalota határában egy nyaraló szép kerttel eladó. Tudakozódhatni a tulajdonosnál. Cím a kiadóhivatalban. 4936—7

Újpest legszebb helyén újonnan épült ház, a villamos vasúti állomás mellett, 14.000 forintért eladó. Szükséges tőke 6000 forint, a többi bankteher. Cím a kiadóban. 5020—7

Urúház Újpesten, 300 négyszögöl kifizetett telken modern igényeknek megfelelően építve, 8 1/2 évi adómentességgel, a palota-újpesti vasútállomás közelében és két villamos-vonal közt, előnyös feltételek mellett eladó. Cím a kiadóhivatalban. 4958—7

Bácskában egy nagyobb gazdaság megvételre kerestetik. Részletes ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít „Gazdaság” czím alatt. 5122—6

ELADÁS.

Eladó 3 kemenczés feketepékség, napi 150—170 frt forgalommal. Cím a kiadóhivatalban meg tudható. 5074—8

VÉTEL.

Megvételre keresek Rákospalotán vagy más-hol, közel Budapesthez, egy kis családi házacskát könnyű fizetési feltételekkel. Ajánlatokat „Mielőbb” jellege alatt a kiadóhivatalba kérek. 5014—9

Zongora, jó szerkezetű, mielőbbi megvételre kerestetik. Levelek „Készpénzfizetés” jellege alatt a kiadóhivatalba intézendők. 5056—9

Egy női iróasztal kerestetik megvételre. Ajánlat az ár megjelölésével „Olcsón” czímen a kiadóba kéretik. 5062—9

Jólmenő kávécsarnokot keresek mielőbbi megvételre. Részletesebb ajánlatot a kiadóhivatalba kérek intézni „Sürgős kereset” czímen. 5094—9

Lawn-tennis sürgősen kerestetik megvételre. Árral ellátott ajánlat „Sport” jellege alatt a laphoz intézendők. 5102—9

Czimbalmot olcsó ár mellett megvételre keresek. Irásbeli ajánlatot „N. G.” jellege alatt a kiadóba kérek. 5104—9

Videki nagyobb városban egy férfidivatáru-üzlet élénk helyen megvételre kerestetik. Levélbeli ajánlatok a laphoz küldendők „Jómenetű” czímen. 5180—9

KIADÓ SZOBÁK.

Szépen butorozott tiszta szoba teljes ellátással azonnal kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 5078—10

Nagyon szép és tiszta udvari szoba a Csengery-utczában kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 5076—10

Jgen szépen butorozott szoba fürdőszoba használattal, kitűnő ellátással, jutányos áron kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 5110—10

25 frtért teljes ellátást külön béjáratu szobával nyer 1 fiatal ur. Cím a kiadóhivatalban. 4690—10

Intelligens izr. családnál egy elegánsan butorozott tiszta, búvós, különbéjáratu kétáblakos utcái szoba, teljes ellátással kiadó. Cím a kiadóban meg tudható. 4874—10

A Csengeri-utczában csinosan berendezett udvari szoba a kiadóhivatalban. 4990—10

Előkelő izr. családnál a Váci-körúton egy-két lakást és finom ellátást nyerhetne Zongora, fürdőszoba a házban. Cím a kiadóban. 4932—10

Kiadó a Ferencz-körúton egy nagyobb és egy kisebb világos udvari szoba, előszoba, konyha stb. azonnal vagy aug. 1-ére. Cím a kiadóhivatalban. 4934—10

A kerépesi- uton egy magános nőnél kiadó egy elegánsan butorozott szoba. Cím a kiadóhivatalban. 5012—10

LAKÁS KERESTETIK.

A főváros közelében levő nyaralóban intelligens családnál egy szobát teljes ellátással keres egy mérnök. Levélbeli ajánlatok a fizetési feltételek felemelésével „Üdülés” czímen a kiadóhivatalba kéretnek. 5084—12

Az Erzsébetvárosban keresek augusztus 1-ére 2 utcái, előszoba stb.-ből álló lakást. Az évibér felemelésével ellátott ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek „Csendes lakó” czím alatt. 5058—12

2 különbéjáratu butorozott szoba egymás mellett kerestetik július 1-ére a városligetben. Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek „X. I.” jellege alatt. 4866—12

Lakást keresek teljes ellátással tisztességes izraelita családnál. Ajánlatok az ár megjelölésével „Otthonias” czímen a kiadóhivatalba kérek. 5000—12

KIADÓ LAKÁSOK.

Az Üllői-uton kiadó egy lakás, mely áll: 2 utcái, 1 udvari, alkov., elő-fürdőszoba és konyhából. Cím a kiadóhivatalban. 5026—13

Elegánsan butorozott, tiszta utcái szobát keresek a Belvárosban, lehetőleg külön előszobával. Árral ellátott ajánlatokat „Gargonlakás” czímen a kiadóhivatalba kérek. 5092—13

I. kerületben 3 szobából, előszobából, fürdőszobából, cselédszobából, konyhából, étéskamrából álló földszintes lakás, elutazás miatt olcsón kiadó. Cím a kiadóban. 5134—13

A Király-utczában vagy annak egyik közel eső mellékutczájában kétszobás lakás (utcái) minden hozzátartozóval kerestetik augusztus 1-ére. Az ár megjelölésével ellátott ajánlat „Aug. 1.” jellege alatt kéretnek a laphoz. 5126—13

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Jrodának, műhelynek, divatszalonnak, remnek, egyetli helyiségnek, vívóteremnek, magániskolának vagy nagy lakásnak alkalmas nagy helyiség 1-ső emeleten augusztus 1-ére kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 3662—17

Nagy bolthelyiség a József-körút legnagyobb forgalmu helyén kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 4706—17

KÜLÖNFÉLE.

Köhögésnél, rekedtségnél vegyen 30 kr-ért Réthy-féle Pemetűt-cukorkát. 1537—18

Fedett kuglizót zártkörű társaságok egyes napokra bérbe vehetnek. Cím a kiadóban. 4744—18

Jgen ügyes nőruhavarrónő, szerény díjazás mellett készit legelegánsabb ruhákat. Cím a kiadóhivatalban. 4778—18

Dickensnek egy néhány kitűnő műve olcsó áron eladó. Venni szándékozók irjanak „Dickens művei” czímen a kiadóhivatalba. 5048—18

Jzlesesen és olcsón lehet étkezni a VI. ker. egy szállodás özevgyénél 12 frtért, naponta 4 tál ételt. Cím a kiadóban. 4840—18